

PRINT POST APPROVED PP318852/00020

MAJ 2006

Misli Thoughts

LETO - YEAR 55
ŠTEVILKA - NUMBER 5

<http://www.glasslovenije.com.au>

Utrinki s praznovanja materinskega dne v Kew.

Lojze Jerič in Andrej Fistrič

Ljubica Postružin (tretja z leve) je praznovala rojstni dan na listi dan, kot smo obhajali materinski dan v Kew.

Kristijan Zimamo Heleno in očétom Mitjo sprejema lepo spominsko darilo. Izročili sta mu ga Rachelle in Káthleen Jernejčič.

Najstarejša mama, Marija Frank.

Najmlajša mama Kristina Ferras Kásparjem.

Stara mama z največ vnuki, Ivanka Jerič.

Pater Niko je obhajal sveto mašo za svojo sestrično Marinko Greco in njeno družino ob praznovanju 70. rojstnega dne Marinke in brata Dragota (prvi na desni).

Slavko Tomšič iz Perth, 25.9.1922 - 29.4.2006.

Marcus Bogovič s staro mamo Julko Kure pri maši v Geelongu za materinski dan 2006.

Perth, WA: zbrani ob podobi Marije Pomagaj po nedeljski maši, ki jo je daroval g. Zorko Bajc, 14. maja 2006.

Ljubezen, položena na Marijin oltar

Frančiškovi bratje smo začeli s triletno pripravo na jubilej - 800 let našega reda.

Davnega leta 1209 je sv. Frančišku Asiškemu papež Honorij III. potrdil vodilo Reda manjših bratov. Tri leta naj bi frančiškani po vsem svetu razmišljali o svoji poklicanosti, poslanstvu, delu in zvestobi vodilu. Močan poudarek te priprave je tudi marijanski značaj reda, ki mu je ustanovitelj sv. Frančišek za mater in vodnico postavil nebeško Mater Marijo. Frančiškovi bratje v Sloveniji od 16 postojank, kolikor jih upravljamo, skrbimo za osem večjih ali manjših Marijinih svetišč.

Frančiškanom je zaupano vodenje narodnega svetišča Marije Pomagaj na **Brezjah, Sveti Gori, v Novi Gorici – Kostanjevici, Strunjanu, pri Novi Štifti na Dolenskem, v Ljubljani – Marijino oznanjenje, Nazarjah in Mariboru.**

Nekatera teh Marijinih svetišč so župnije z rednim pastoralnim delom, vsem pa je skupno sprejemanje romarjev, ki z velikim zaupanjem prihajajo pod okrilje Materine ljubezni. To je velika obveza skrbnikov, da imajo »dan in noč« odprta vrata cerkva in svojih src tistim, ki iščejo pomoči ali nasveta. Marijina svetišča so duhovna žarišča našega naroda, kamor prihajajo ljudje od blizu in daleč. Ni malo Slovencev, ki živijo v tujih deželah sveta in ob obisku rodni krajev najdejo čas, da poromajo v te kraje milosti. Koliko prošenj in zahval je tam izrečenih ve samo Bog. To ni »verski turizem«, kot imajo navado zapisati ali povedati mediji. Ko človek opazuje romarje, mirne duše reče, da ljudje točno vedo zakaj so tam. Ob pogovoru pa odkrivamo življenjske zgodbe polne zaupanja v Božjo pomoč na Marijino priprošnjo.

Sam imam veliko milost, da delujem že na četrti Marijini postojanki in doživljam lepe in težke trenutke obiskovalcev. Ob stiskah ljudi, ki jih prinašajo pred Marijo, postaneš ponižen, ob veri, ki jo pričujejo,

si vesel, ob veselju in miru s katerim odhajajo, pa odkriješ svoje poslanstvo in veš, da te Frančišek pošilja k ljudem.

Mesec maj pa je še posebej lep v božjepotnih cerkvah. Koliko cvetja ob prebujanju pomladi ljudje prinašajo pred Marijine oltarje. Če je cvet znamenje ljubezni, potem mirne duše zapišem, koliko ljubezni polagajo pred Njo, ki jo Kristus imenuje naša Mati.

Letošnje šmarnice so nekaj posebnega, ker v njih prebiramo bolj ali manj znana imena ljudi 20. stoletja, ki so bili pripravljani svoj cvet življenja položiti pred Njo. Za vero v Sina so darovali svoja življenja trem »zmajem« prejšnjega stoletja: fašizmu, nacizmu in komunizmu. Šmarnična razmišljanja, z naslovom »Kraljica mučencev«, našo pozornost usmerjajo v življenje prvih kristjanov, katerih prelita kri je postala seme novih kristjanov.

Tudi 21. stoletje ni izjema. Kristjani stojimo pred novimi izzivi. Največji je prav gotovo izbira med **Bogom** in novim vsemogočnim »**izmom**« - **materializmom**. Marija je tudi nam danes najmočnejši zgled, ker se je odločila za težjo pot. Za pot materinstva, ljubezni, iskrenih odnosov, zapostavljenosti in trpljenja. Zato je bila prva, ki je razumela skrivnost Jezusovega vstajenja in večnega življenja – izpričana ljubezen.

p. Niko iz Strunjana, na obisku v Avstraliji

Misli maj 2006 VSEBINA

Ljubezen, položena na Marijin oltar.....	3
Uvodnik patra Cirila.....	4
Veselje.....	4
Vse najlepše, za tvoj rojstni dan, Slovenija.....	5
Izpod Triglava.....	6
Slovske oddaje v Melbournu.....	9
Izseljenstvo in zamejstvo sta integralni del narodovega telesa.....	10
Sveti Rafael Sydney.....	14
Iz Newcastla.....	16
Začetek slovenskih radijskih oddaj v NSW.....	17
Iz Queenslanda.....	18
Sveta Družina Adelaide.....	20
Sveta brata Ciril in Metod Melbourne.....	22
Obnovitev akreditacije DMR.....	26
V spomin Elici Rizmal.....	28
Tradicionalno vseslovensko srečanje.....	30
Vaši darovi.....	31
Iz kluba Panthers Triglav.....	32
Potres v Furlaniji.....	36
Ljubljana - Melbourne - Sydney.....	38
Sofie and Simon Štemberger.....	42

SPOMIN SLOVENSКИH VERSKIH IN

NARODNIH IZROČIL obhajamo v večeru pred praznikom Marije Pomagaj, 23. maja. Praznik Marije Pomagaj, pomočnice kristjanov, 24. maja, je praznik zavetnice Slovenije in Avstralije. Letos, 17. maja, je minilo že tudi 10 let, kar je pokojni papež Janez Pavel II. poromal k Mariji Pomagaj na Brezje.

Uvodne misli je v teh majskih Mislih napisal pater Niko. Najbolj odmevnemu in zgodovinskemu dogodku v Sloveniji – ustanovitvi treh novih škofij - namenjamo kar nekaj prostora. Na straneh teh Misli boste spoznali precej zanimivih ljudi, ki vam jih predstavljamo sredi njihovega življenjskega ustvarjanja ali ob odhodu s tega sveta. Spet je mnogo imen, ki so nosila bero življenja in so odšli. Na veliko noč je bila s poti domov poklicana Elica Rizmal. V Perthu v Zahodni Avstraliji je sklenil svojo romarsko pot življenja naš veliki dobrotnik Slavko Tomšič. Združeni smo v molitvi: Povrni milostno Gospod vsem, ki nam kaj dobrega store, z večnim življenjem!

Brali boste lahko dva zanimiva pogovora: p. Niko se je pogovarjal s slikarko Romano Favier Zorzut, p. Ciril pa s koroškim duhovnikom Jožetom Kopeinikom. Pater Darko nam v sydneyskem poročilu predstavi tudi novo revijo za Slovence po svetu z naslovom Moja Slovenija. V uredništvu Misli še vedno čakamo na prvo številko, kajti do nas še ni prispela nobena, čeprav smo že nekajkrat na različnih mestih izrazili željo. Tudi p. Janez v Adelaidi še ni prejel ničesar. So pa zvesti naši dopisniki iz različnih koncev Avstralije, ki nas obveščajo o dogajanju v njihovih sredinah, pa še kaj iz zgodovine zvemo. Za slovensko skupnost v Melbournu je seveda pomembno, da lepo dela naš dom za starejše. Predsednik zaupnikov Stanko Prosenak nam predstavi letošnjo obnovitev akreditacije Doma matere Romane. Kot vedno pa so zgovorne tudi fotografije. Knjižničarka Baragove knjižnice gospa Marija Oppelt Oppelli je sredi maja dopolnila polnih trideset let vestnega dela in vodenja največje slovenske knjižnice v Avstraliji. Iskrena zahvala Mariji za bogato delo.

Na zadnji strani ovitka teh Misli je zemljevid nove ureditve Cerkve na Slovenskem.

Prijetno branje in Bog živi!

p. Ciril

Veselje

**Ne bom si delal nič skrbi,
kako, če sploh, se svet vrtil.
Gojim preproste v srcu želje,
preprost je moj zaklad, veselje.**

**A to ni vse, kar si želim.
Zaklad imam, da ga delim.
Uživati ne morem sam,
saj vse dobil sem, kar imam.
Želim deliti vsak svoj vzdih
in biti žalostnim oddih.
Ko sladko duša mi prepeva,
naj srca drugim s tem ogreva.**

**A to povedati le gre,
da ni trenutek vsak za vse.
Če ve trpin, kako trpi,
ga tvoje petje le jezi.
Zato premisli prej skrbno,
da prave strune se razpno.
Le s tem boš srečo prav delil
in sam se sreče veselil.**

Ivan Kobal

**Pater Niko z bratom Dragom:
On ni težak, on je moj brat!**

VSE NAJLEPŠE, ZA TVOJ ROJSTNI DAN, SLOVENIJA!

Sveti Duh s Planjavo in Brano.

Željo Slovencev po samostojni državi sva zaslutila že leta 1989. Z možem sva bila ravno takrat na dopustu v domovini. Najin dom je sicer Avstralija. Domovino sva zapustila zelo mlada, jaz kot 13-letno dekle, mož kot 19-leten fant. Kljub mladosti sva ohranila močno slovensko kulturo in ljubezen do domovine. Sva dolgoletna in aktivna člana najstarejšega Slovenskega društva Melbourne, ki deluje že 52 let.

S sorodniki sva tičala ob radijskem sprejemniku in pred televizijo 27. septembra 1989. Nestrpno smo čakali, kaj bo sklenjeno ta dan v Ljubljani, saj bo to imelo zelo velik vpliv na prihodnost slovenskega naroda. Malo po sedmi uri zvečer so delegati vseh treh zborov republiške skupščine z glasnim ploskanjem in pojoč novo slovensko himno 'Zdravljico', svečano sprejeli amandmaje k republiški ustavi in ustavni zakon. Sledil je plebiscit 23. decembra 1990.

Vsem tem dogodkom sva z velikim zanimanjem in pozornostjo sledila iz daljne Avstralije in se celo naročila na sobotno prilogo Dela, da sva bila na tekočem z dogodki v Sloveniji. Sledila sva tudi tedenskim novicam na naši slovenski radijski oddaji v Avstraliji in poročilom avstralskih časopisov. Navduševala sva se nad zamislijo in željo naših rojakov v domovini in po svetu. Včlanila sva se v Slovenski narodni svet v Melbournu. Glavni cilj delovanja je bilo slovenstvo in samostojna Slovenija. Januarja 1991 sva se udeležila srečanja z dr. Janezom Dularjem, sledil je obisk očeta slovenske demokracije dr. Jožeta Pučnika. Navduševali so nas in govorili o spremembah.

Ni besed, ki bi opisale najine občutke, ko naju je rano zjutraj po avstralskem času, 26. junija 1991, prebudil telefon. Prijatelj nama je sporočil, da je Slovenija razglasila samostojnost. Zvonjenje telefonov se je nadaljevalo, oglašali so se Slovenci od vse povesod. Žareli smo od veselja in ponosa, da smo prav MI dočakali ta zgodovinski dan. Istočasno pa smo se zavedali, da ne bo šlo vse tako gladko. Zbrali smo se pri slovenski cerkvi v Melbournu. Razigranih src in s ponosom smo molili za našo domovino ter uspešen prehod v novo obdobje zgodovine. Molili smo za mir v domovini in za njene razkropljene otroke. Novi državi,

tam daleč onkraj morja, smo nazdravili s šampanjcem in ji zapeli. Vse to so spremljali predstavniki medijev. Tako so tudi Avstralsci odkrivali našo domovino in njeno zgodovinsko spremembo. Naključje je hotelo, da je bil prav tega dne vzdignjen temeljni kamen slovenskega doma za ostarele, Dom matere Romane.

Naslednji dan so nas novice iz domovine spravile v jok. JLA je napadla Slovenijo. V poročilih smo sledili dogodkom tam daleč, v naši domovini. Oglašali so se telefoni. Iz domovine so želeli vedeti za naše mnenje. To je bil klic k združevanju vseh rojakov po svetu. Takoj smo se odzvali klicu domovine in s skrbjo v srcih začeli delati za priznanje nove države, preden bi bilo prelite preveč krvi. Udeleževali smo se protestov, pisali in klicali avstralske parlamentarce in druge ambasade, med njimi tudi ameriško. Pritiskali smo nanje, naj čim prej priznajo novo državo Slovenijo. Res je bilo veliko narejenega. Lahko rečem, da smo se trudili noč in dan. Vzela sem si celo nekaj dni dopusta, da sem imela več časa za pisanje, telefoniranje in druge dejavnosti. Nikdar prej in ne pozneje se nisva udeleževala javnih protestov in demonstracij, kot prav v tem odločilnem času. Ob vsem navdušenju pa sva bila tudi razočarana, ker vsi naši rojaki niso doživljali enakega veselja in ponosa. Nekateri so se bali, kaj bo, drugi pa so bili prepričani, da Slovenija ne more biti samostojna država. Šele po priznanju so mnogi začeli razmišljati drugače.

Ni čudno, da je bila Avstralija prva izven evropske država, ki je uradno priznala samostojno Slovenijo, 15. januarja 1992. Nam, tukaj živečim Slovencem, je to v velik ponos. S kakšnim ponosom smo 8. februarja 1992 pozdravili v naši sredi Janeza Janša na slavnostni akademiji »PODARJENO TEBI, PRIZNANA DRŽAVA, REPUBLIKA SLOVENIJA«.

Z veseljem smo sprejemali še druge pomembne goste iz domovine, med njimi tudi g. Lojzeta Peterleta. Vsa srečanja so bila za nas nepozabna.

Anica in Lojze Markič, Melbourne, 2006

Upravna preureditev Cerkve v Sloveniji

Kmalu zatem, ko se je Slovenija osamosvojila in smo dobili tudi samostojno Slovensko škofovsko konferenco, je med škofi, duhovniki in verniki zaživela misel o preureditvi naše krajevne Cerkve. Posebna komisija je več let pripravljala in preverjala možne predloge o ustanovitvi novih škofij. Potem, ko je Slovenska škofovska konferenca pripravila vse potrebno in je predloge pregledala in potrdila tudi Kongregacija za škofove, je papež Benedikt XVI. 7. aprila letos razglasil ustanovitev novih škofij v Sloveniji. To je storil z dokumentom, ki se glasi:

1. V Sloveniji se ustanovijo tri nove škofije: V Celju, v Murški Soboti in v Novem mestu.

2. Mariborska škofija se povzdigne v nadškofijski sedež kot glava nove cerkvene pokrajine.

3. Sveti oče je za prvega mariborskega nadškofa imenoval Franca Krambergerja, doslej ordinarija te škofije.

4. Za vodenje nove škofije v Novem mestu je imenoval kot prvega škofa Andreja Glavana, doslej ljubljanskega pomožnega škofa. Za škofa škofije Celje je bil izbran Anton Stres, doslej mariborski pomožni škof. Za vodenje škofije v Murški Soboti pa je sveti oče imenoval Marjana Turnška, ravnatelj v mariborskem bogoslovnem semenišču in profesorja na Teološki fakulteti, enota Maribor. Odslej bo torej ljubljanska nadškofija imela dve sufraganski škofiji: Koper in Novo mesto, ki bodo skupaj z Ljubljano tvorile ljubljansko cerkveno pokrajino. Mariborska nadškofija pa bo imela kot sufraganski škofiji Celje in Murška Sobota, ki bodo skupaj z novo nadškofijo oblikovale mariborsko cerkveno pokrajino.

Novico o papeževi odločitvi o zgodovinski upravni preureditvi Cerkve v Sloveniji je v Ljubljani sporočil apostolski nuncij Santos Abril y Castelló. Ob isti uri je to v Mariboru storil predsednik Slovenske škofovske konference Franc Kramberger, ki je postal prvi nadškof Slomškove nadškofije. Cerkev na Slovenskem, ki je imela eno cerkveno pokrajino in tri škofije, je po

odločitvi papeža dobila povsem novo podobo. Število nadškofij in škofij se je podvojilo. Nadškofijska sedeža v Ljubljani in Mariboru sta odslej tudi sedeža dveh cerkvenih pokrajin - metropolij. Ljubljanski nadškofiji sta podrejeni škofiji Koper in Novo mesto, mariborski nadškofiji pa škofiji Celje in Murška Sobota. Nekateri so pričakovali, da se bo razdelila tudi koprška škofija in da bo na ozemlju ljubljanske nadškofije ustanovljena še škofija s sedežem v Kranju. Koprška škofija se je že pred časom odločila, da bo ostala v sedanjem obsegu, saj pastoralni in ekonomski razlogi trenutno ne dopuščajo delitve. Zato pa je bila že leta 2004 novogoriška cerkev Kristusa Odrešenika razglašena za konkatedralo – škofovo cerkev. Tako ima tudi Nova Gorica vsaj občasno “svojega” škofa. Ljubljanska nadškofija pa je ohranila osrednji in severni del svojega ozemlja, saj sta si Ljubljana in Kranj preblizu.

Škof dr. Anton Stres.

ŠKOFIJA CELJE.

Nova škofija Celje ima svoj sedež na Slomškovem trgu 2, njen ordinarij pa je dosedanji mariborski pomožni škof dr. Anton Stres. Škofovsko posvečenje je prejel leta 2000, za geslo pa si je izbral besede apostola Pavla “Vse zaradi evangelija”. Dosedanja župnijska cerkev sv. Daniela je postala stolna cerkev. Škofija Celje, slovesno razglašena 21. maja, obsega dekanije Celje, Nova Cerkev (razen župnije Vitanje), Žalec, Kozje, Rogatec (brez

župnij Stoperce in Žetale), Šmarje pri Jelšah, Braslovče, Gornji Grad, Šaleška dolina, Laško in Videm ob Savi. Župnija Vitanje po novem spada v dekanijo Slovenske Konjice, Stoperce in Žetale pa v dekanijo Zavrč; s tem vse tri omenjene župnije spadajo v mariborsko nadškofijo. Celje - Celeia - je bilo sedež škofije že v rimskih časih. V srednjem veku, ko je bilo Celje knežje mesto, je bilo več prizadevanj, da bi bil tam tudi škofijski sedež. Celje kot sedež škofije se znova omenja v 19. stoletju, ko se je pripravljala prenos sedeža lavantinske škofije iz Št. Andraža v Maribor.

ŠKOFIJA MURSKA SOBOTA.

Najmanjša slovenska škofija bo imela svoj sedež v Murški Soboti, vodil pa jo bo novoimenovani škof dr. Marjan Turnšek, dosedanji rektor bogoslovnega semenišča v Mariboru. Ker gre za novega škofa, je

prav, da ga predstavimo. Metod Turnšek se je rodil 25. julija 1955 v Celju. Po končani osnovi šoli in gimnaziji v rodnem mestu je študiral teologijo v Ljubljani. Leta 1981 je diplomiral in bil posvečen v duhovnika. Nato je štiri leta služboval kot kaplan v Velenju. Podiplomski študij je nadaljeval v Rimu, kjer je leta 1990 doktoriral. Od takrat je kot znanstveni sodelavec na Kongregaciji za zadeve svetnikov sodeloval pri pripravi beatifikacije Antona Martina Slomška, zdaj pa sodeluje pri postopku za njegovo kanonizacijo. Od leta 1990 kot profesor deluje na Teološki fakulteti. Leta 1994

je bil imenovan za rektorja bogoslovnega semenišča v Mariboru, pet let zatem pa za kanonika tamkajšnjega stolnega kapitlja. Novoimenovani škof Metod Turnšek bo posvečen in umeščen kot ordinarij 25. junija v cerkvi sv. Nikolaja v Murški Soboti, ki je odslej stolna cerkev. Murskosoboška škofija ima svoj sedež na Gregorčičevi ulici 2 v Murški Soboti. Obsega dekanije Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, ki imajo skupaj 36 župnij. Nova škofija za Pomurje ima zanimivo zgodovino. Območje je sprva spadalo v nadškofijo Salzburg, zatem pod metropolijo, ki jo je vodil sv. Metod, velik del ozemlja je več stoletij pripadal zagrebški škofiji. Leta 1777 je bila ustanovljena škofija v Sombotherlyu, ki je segala do reke Mure. Po letu 1824 je Prekmurje prešlo pod upravo mariborske škofije. Posebno podobo novi škofiji daje tudi prisotnost evangeličanov in prebivalstvo madžarske narodnosti.

ŠKOFIJA NOVO MESTO.

Novomeška škofija ima svoj sedež na Kapiteljski ulici 1 v Novem mestu. Škof ordinarij je dosedanji ljubljanski pomožni škof Andrej Glavan, ki je bil posvečen leta 2000. Takrat si je za škofovsko geslo izbral Marijine besede "Karkoli vam poreče,

storite!" Stolna cerkev pa je postala sedanja župnijska cerkev sv. Nikolaja na Kapitlju. Slovesnost razglasitve škofije in umestitev novega ordinarija bo 10. junija. Škofija Novo mesto ima 74 župnij, ki so povezane v dekanije Črnomelj, Kočevje, Leskovec, Novo mesto,

Trebnje in Žužemberk. Zanimivo je, da je papež ustanovil novomeško škofijo 7. aprila. Prav ta dan je praznik občine, saj je naselje ob Krki 7. aprila 1365 dobilo mestne pravice. Friderik III. pa je leta 1493 v Novem mestu ustanovil proštijo. Mogočna kapiteljska cerkev na skalni pečini je že doslej mnoge spominjala na stolnico.

Škof dr. Marjan Turnšek.

MALI KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE. Katoličani smo leta 1992 dobili Katekizem katoliške Cerkve, ki v duhu zadnjega koncila in na sodoben način predstavlja nauk katoliške Cerkve. Ker je katekizem precej

obsežen, so udeleženci mednarodnega katehetskega kongresa predlagali pripravo njegovega povzetka. Tako je lani v Rimu izšel "Mali katekizem katoliške Cerkve". Njegov prevod smo za veliko noč dobili tudi v slovenščini. Njegov naslov pa je Katekizem katoliške Cerkve - Kompandij. Mali katekizem je razdeljen tako kot prva knjiga na štiri dele: Izpovedovanje vere, Obhajanje krščanske skrivnosti, Življenje v Kristusu in Krščanska molitev. Druga značilnost povzetka je njegova dialoška oblika: vsebuje namreč 598 vprašanj in odgovorov. Mali katekizem pa ima tudi bogato likovno opremo, ki na preprost način prikazuje najpomembnejše dogodke odrešenjske zgodovine.

ŠMARNICE 2006. V svetem letu 2000 smo v Sloveniji tako kot v vesoljni Cerkvi dobili seznam mučencev in pričevalcev za vero iz 20. stoletja. Slovenski škofje so želeli, da bi nekatere izmed njih bolje spoznali, tako smo dobili šmarnice, v katerih so predstavljeni nekateri kandidati in kandidatke za priznanje mučeništva. Šmarnice z naslovom Kraljica mučencev so pripravili odgovorni za proces priznanja mučeništva, dokončno pa jih je oblikoval Jože Kužnik. Kot je povedal nadškof Alojz Uran so

Škof msgr. Andrej Glavan.

slovenski mučenci tudi danes vir navdiha in spodbude za življenje po veri in priprošnjiki pri Bogu za dosledno življenje po veri. Izbrani so tako, da prihajajo iz vseh škofij in različnih poklicev. Med njimi so duhovniki Franc Gomišček, Ignacij Nadrah, p. Placid Grebenc in drugi; bogoslovci, drugi študentje kot na primer Jaroslav Kikelj, redovnice, učiteljice med katerimi sta Marica Nartnik in Ivanka Škrabec Novakova, družinski očetje in drugi.

BODO POSLANCI TUDI ZAMEJCI IN

IZSELJENCI? Poslanska skupina Nove Slovenije je v začetku maja predstavila predlog sprememb ustave, po katerem bi imeli Slovenci iz zamejstva in izseljenstva v državnem zboru vsak po dva poslanca. Po njihovi oceni je to logično nadaljevanje zблиževanja in sodelovanja med matično državo in velikim številom Slovencev, ki živijo po svetu. Poslanska skupina Nove Slovenije skladno s tem predlaga, da se prvi odstavek 80. člena ustave spremeni tako, da se glasi: "Državni zbor sestavljajo poslanci državljanov Slovenije in šteje 94 poslancev". Drugi odstavek, ki govori o poslancih madžarske in italijanske skupnosti, pa bi se dopolnil tako, da bi navajal, da se v državni zbor izvolita tudi "po dva poslanca skupnosti Slovencev v zamejstvu in po dva poslanca skupnosti Slovencev po svetu". S to ustavno spremembo bi rojaki po svetu dobili svoje predstavnike v parlamentu, ki bi skrbeli za njihovo večjo povezanost z domovino.

DVE LETI V EVROPSKI ZVEZI. Prvi dan meseca maja leta 2004 je Slovenija skupaj z devetimi drugimi državami postala del Evropske zveze. Kar težko je verjeti, da smo že dobri dve leti državljani nastajajoče družine evropskih narodov. Vsak po svoje ocenjuje čas, ki smo ga doslej boljše ali slabše izkoristili in novosti, ki si včasih sledijo skoraj neopazno. Prvi dve leti v evropski povezavi je ocenil tudi predsednik vlade Janez Janša. Po njegovem mnenju je Sloveniji v razmeroma kratkem času uspelo zavzeti primerno mesto v Evropski zvezi. V dveh letih članstva je naredila vse za naslednji pomemben korak: to je sprejem skupne denarne valute. Postala bo trinajsta članica Evropske monetarne unije. Za to je morala izpolniti določene pogoje, kar je bila zahtevna naloga. Janša med večje dosežke šteje tudi uspešna pogajanja o prihodnji finančni perspektivi Evropske zveze, ki določa razdelitev skupnega denarja med posamezne članice. Slovenija je po njegovem mnenju uspešna tudi pri črpanju evropskih sredstev, ki so namenjena za razvoj. Med izzivi, ki nas čakajo v prihodnje, pa je Janša izpostavil uresničevanje

lizbonske strategije (to je načrt, ki bo omogočil hitrejši gospodarski razvoj) in priprave na predsedovanje Evropski zvezi v prvi polovici leta 2008.

DAN UPORA. V vrsti državnih praznikov je tudi 27. april, ki je bil v prvih letih po osamosvojitvi "dan upora" zdaj pa je "dan upora proti okupatorju", v ožeh nekaterih, ki hrepenijo po lepih starih časih pa "dan OF". Državne proslave so bile v preteklih letih pogosto priložnost za nove delitve. Lansko leto je prišlo do premika, saj je bila proslava tesno povezana s prvim spopadom z okupatorjem, ki so ga izvedli tigrovci. Letošnja proslava je bila na Nanosu, kjer so postavljena obeležja trem različnim uporniškim skupinam. Slavnostni govornik je bil predsednik državnega zbora Franc Cukjati. Med drugim je dejal: "Čas je, da slovenska domovina postane mati vseh svojih otrok. Čas je, da postane sposobna najti in priznati pristno domoljubnost v vseh različnih uporih slovenskega naroda, ne glede na to, kakšne svetovnonazorske barve so bili." Dodal je še, da se za praznik spodobi, da domovina znova odkrije in s ponosom prizna vso širino in globino upora proti vsem totalitarizmom prejšnjega stoletja, upora, ki izvira iz pristne domoljubnosti, čeprav so ga marsikdaj zasenčili grehi, ki jih prav tako priznavamo in obsojamo.

PARTNERSTVO ZA RAZVOJ. Predsedniki vseh parlamentarnih strank z izjemo Liberalne demokracije so 18. aprila podpisali sporazum Partnerstvo za razvoj. Po domače povedano so se s tem vodilni politiki v državi dogovorili, da si bodo skupaj prizadevali za dobro vseh državljanov in skladno s tem sprejemali takšne zakone, ki bodo to omogočali. V dokumentu pa je zapisano, da je glavni cilj razvoja povečati človekovo blaginjo in dvigniti kakovost življenja. Stranke, ki so podpisale sporazum, se strinjajo, da so za uspešno izvedbo reform potrebne spremembe na številnih področjih in da bo okvir predstavljal predlog gospodarskih in socialnih reform, ki jih je pripravila vlada.

JOŽE PLEČNIK V PRAGI. Slovenski arhitekt Jože Plečnik je s svojimi deli poleg Ljubljane obogatil Dunaj in Prago. Medtem ko je v avstrijski prestolnici ustvarjal še kot učenec, je bil v praškem obdobju že priznan umetnik. Na povabilo češkega predsednika Masaryka je deloval na Praškem gradu v letih 1920-1935. V Pragi je zapustil neizbrisen pečat svoje ustvarjalnosti, saj je prenovil in vtisnil novo podobo Praškemu gradu, sedežu čeških vladarjev in predsednikov. Zato so mu sredi meseca maja v grajskem parku postavili

spomenik, ki sta ga odkrila slovenski in češki kulturni minister. Spomenik – bronasti odlitek glave, je delo letos umrle arhitektke Vladimire Bratuž, Plečnikove učenke.

ZBRANA DELA PRIMORSKIH

SKLADATELJEV. Goriška Mohorjeva družba in tamkajšnje Združenje cerkvenih pevskih zborov sta izdala prvi zvezek Zbranih del primorskih skladateljev. V njem je predstavljen skladatelj in zborovodja Lojze Bratuž. Zanj so se odločili ob bližnji 100-letnici rojstva ene najbolj odmevnih žrtev italijanskega fašizma nad Slovenci na Primorskem. Notne zapise in skladbe je zbral in uredil Ivan Florjanc, ki je iskal njegova dela na številnih cerkvenih korih. S tem se je število njegovih doslej znanih skladb s 70 povečalo na 145. Lojze Bratuž je v knjigi predstavljen kot glasbenik in človek. V delu so predstavljene predvsem vokalne skladbe za bogoslužno rabo, le nekaj pa je priredb slovenskih in ruskih narodnih pesmi. Večino jih je uglasbil na besedilo žene Ljubke Šorli.

POSLOVILA SE JE MAJDA SEPE. V Ljubljani je 11. aprila 2006 v 69. letu starosti umrla pevka zabavne glasbe Majda Sepe. V svet slovenske popevke, ki je zaživela leta 1962, je vstopila s primerno glasbeno izobrazbo in zato tudi hitro uspela. K temu je pripomogel tudi njen mož, skladatelj zabavne glasbe, Mojmir Sepe. Med njenimi uspešnicami so popevke: Človek, ki ga ni, Med iskrenimi ljudmi, Uspavanka za mrtve vagabunde, Pismo za Mary Brown, Ribič me je ujel, Šušarski most in druge. Majda Sepe je kot jazzovska pevka pogosto nastopala z Ljubljanskim jazz ansamblom.

Moški oktet ZVEN iz Črnuč bo v Avstraliji z nami počastil 15. obletnico državnosti naše domovine Slovenije. V sredo, 21. junija, bo nastopil na proslavi državnega praznika za diplomatski zbor v Canberri, 22. junija za konzularni zbor v Sydneyu, v petek, 23. junija, v Slovenskem klubu Planica v Wollongongu, v soboto, 24. junija, pri Slovenskem društvu Sydney, v nedeljo, 25. junija, v Kew in popoldne pri Slovenskem društvu Melbourne.

PESNIŠKA ZBIRKA PESNIKA PETRA KOŠAKA.

Ob 15. obletnici slovenske samostojnosti bo junija 2006 izšla pesniška zbirka pokojnega avstralskega Slovenca – pesnika PETRA KOŠAKA (sicer Mariborčana). Zbirka ima 113 strani in v njej je ciklus domovinskih pesmi – slutenj in sanj o svobodni Sloveniji, ki jih je Košak zapisoval že tam davnega leta 1982. Tiskanje knjige je finančno podpr Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Zaradi predvidevanja naklade, bi morali vedeti, koliko bo interesentov za knjigo. Točne cene še ne vemo, vendar bo menda od 1700 do 2000 SIT (od 12 do 14 AUD) plus poštni stroški.

Če bi želeli naročiti knjigo, sporočite na uredništvo Misli.

Stanka Gregorič, Maribor

SLOVENSKE ODDAJE NA KANALU TV-31 V MELBOURNU

V počastitev 15. obletnice samostojne Slovenije bodo na programu TV-31 Melbourne posebne oddaje.

Oddaje so v sklopu programa One World, na sporedu vsako sredo ob 1.00 popoldne.

Ogledali si boste lahko:

Nadaljevanko o dr. Francetu Prešernu v petih oddajah ali petih tednih zapored. Dolžina nadaljevank je 50 minut. Prva oddaja bo 7. junija. Sledile bodo oddaje: Kruhovo leto - 50 minut; Slovenske gore - 30 minut; Triglav - 30 minut; Snežnik - 30 minut; Krn - 30 minut; Gorjanci - 30 minut; Črni Proteus, posebnost

slovenskih jam - 30 minut; Življenje Puharja, izumitelja fotografskega prenosa na stekleno ploščo, pod naslovom Izgubljena formula - 50 minut; Vodnjaki in izviri v Sloveniji - 30 minut; Žive meje in njihov pomen - 30 minut; Izgubljeni zakladi Emone, sedanje Ljubljane - 30 minut.

Poskrbljeno pa bo tudi za domačo glasbo in zabavo s slovenskih prirediteljev.

Natančen vrstni red oddaj si lahko ogledate na Stičišču avstralskih Slovencev, ki praznuje letos že osmo obletnico:

<http://www.glasslovenije.com.au>

Florijan Auser,

Glas Slovenije, Sydney NSW

Izseljenstvo in zamejstvo sta integralni del narodovega telesa

Pogovor z g. Jožetom Kopeinigom

V začetku maja se je za dva dni oglasil pri nas v Kew poznani slovenski koroški duhovnik g. Jože Kopeinig, direktor doma Sodalitas v Tinjah blizu Celovca. Dom Sodalitas je velika ustanova z domom duhovnih vaj, galerijo, kapelo in dvorano, kjer se redno vrstijo pomembna srečanja med Slovenci in Avstrijci,

razni simpoziji, študijska srečanja, likovne kolonije, duhovne vaje, srečanja duhovnikov, misijonarjev, učiteljev, gospodarstvenikov, politikov, umetnikov. Pokojni slikar Stanislav Rapotec iz Sydneya je bil za časa svojega življenja tam vsakoletni gost. Tako ima dom v svoji galeriji tudi nekaj Rapotčevih slik. Z g. Jožetom je bil g. Mitja Ponikvar, ki se pripravlja za vstop h kapucinom. Odlična gosta sta bila pri nas v Kew od 1. do 3. maja 2006. Sicer pa je bil g. Jože na svojem drugem obisku pri svojem bratu Wolfgangu v Sydneyu.

Z g. Jožetom se je za bralce Misli pogovarjal p. Ciril.

Gospod Jože, dobrodošli med nami. Je kaj na hitro opaznih razlik – razen to, da smo za 24 let starejši – med Vašim prvim in sedanjim obiskom Avstralije?

Največjo razliko čutim, da sem sedaj veliko pozorneje občudoval naravo, sinje modro nebo in v vetru se priklanjajoče krošnje dreves. Kljub jeseni ali pa prav zaradi nje, se mi sedaj vse dozdeva tako pravljичno lepo. Tudi ljudi doživljam kot prijazne, izredno obzirne in gostoljubne. Za lepo urejenimi hišami si želim, da bi povsod bivali le srečni ljudje, kakor je vzkliknil Ivan Cankar, ko je stal na obronkih šentflorjanske doline.

Tudi sedaj sem se srečeval z mnogimi dragimi rojaki z vseh predelov Slovenije, ki mi je po mnogih sorodstvenih, službenih in prijateljskih vezeh zelo pri srcu. Tudi z bratom in njegovo družino sem tokrat preživel več časa in skupaj z njimi sem spoznaval

Zbrani ob oltarni mizi v Kew: g. Jože Kopeinig, p. Ciril, p. Miha Majetič in Mitja Ponikvar.

utrip vsakdanjega življenja. Pri različnih svetih mašah in drugih srečanjih sem doživel tudi mnogoličnost avstralskega prebivalstva, tako tudi "združene narode" v najboljšem pomenu besede, ki živijo v medsebojni slogi in v socialnem miru. Zavedam se seveda, da so v ozadju tudi tukaj problemi sožitja in potrebnega uravnavanja družbenih, narodnih, verskih in socialnih napetosti. Prav pri nedeljskih svetih mašah sva s prijateljem Mitjo doživljala katolištvo naše Cerkve, ko sva srečevala filipinske, novogvinejske, vietnamske duhovnike, predvsem pa vernike iz vseh evropskih in azijskih narodov. Tudi bogoslužja so dosti bolj živahna, ker mnogo več ljudi aktivno sodeluje pri pripravi in oblikovanju nedeljskega bogoslužja. Marsikatero spodbudo bi rad uresničil tudi doma na Koroškem. Izredno lepo in vzpodbujajoče pa sem doživljal tokratno potovanje, ker me spremlja dragi prijatelj Mitja. Med raznimi srečanji in potovanji sva imela še dosti časa za osebne pogovore in molitve in ker, kakor pravi indijsko-bengalski mislec Rabindranath Tagore, "skupaj s prijateljem več vidiš in vse globlje doživljaš".

V Melbournu smo Vas predstavili kot koroškega Čedermaca in vemo, da to zares ste. Povejte nam nekaj utrinkov iz Vašega bogatega življenja, še posebej nas zanima začetek in rast doma Sodalitas v Tinjah na Koroškem, katerega voditelj ste že 38 let. To je obširna tema. Če bi želel naštetati le nekaj utrinkov

iz svojega življenja, bi to izzvenelo v en sam hvalospev dobremu Bogu, ki me je vodil po varnih poteh do današnjega dne. Za svoje novomašniško in življenjsko geslo sem si izbral Pavlove besede: "Božja pota so milost in usmiljenje, Njegov klic je ljubezen." To sem sproti doživljal, bodisi v dušnopastirskem delu, kakor tudi v prizadevanju za ohranitev narodnostnih in kulturnih dobrin.

Velika sreča je bila zame, da sem imel v malem semenišču in tudi v bogoslovju dobre slovenske prijatelje, s katerimi smo skupaj gojili slovensko besedo in se tako pripravljali na delovanje med svojimi rojaki na Koroškem.

Kakor pri misijskih akcijah, ki so jih začeli slovenski salezijanci, ko so po drugi svetovni vojni prišli kot begunci na Koroško, je tudi s tinjskim domom, da sem jaz samo nadaljeval delo, ki so ga drugi pred menoj dobro začrtali. Vsi avstrijski domovi so se po vojni razvili v sodobne izobraževalne ustanove z razvejanim programom. Tako tudi tinjski dom, ki vsako leto ponuja približno 550 prireditev v slovenskem in nemškem jeziku. Ker živimo v koroški realnosti, ko tiha asimilacija vedno bolj gloda našo narodno skupnost, mora in želi biti naš tinjski dom tudi hiša dialoga in srečanja med Slovenci na Koroškem in Slovenijo, pa tudi kraj srečanja med slovensko in nemško govorečimi Korošci.

Tinjski dom obišče vsako leto med 13 in 14 tisoč ljudi. Kar pa me najbolj veseli, je to, da postaja tinjski dom vse bolj vseslovenski dom, ker vedno več skupin in posameznikov prihaja v Tinje, a tudi mi prirejamo dosti potovanj v Slovenijo in drugih programov, po katerih naj bi nemško govoreči sodeželani spoznali sosednjo Slovenijo in slovensko kulturo.

Glede "čedermaštva" je pač tako, da se moraš sproti truditi hoditi brez manjvrednostnih kompleksov in s pokončno hrbtenico skozi življenje. Kdor poskuša živeti kot zaveden kristjan in narodnjak, uživa tudi ugled pri "morebitnih nasprotnikih". Sem pa človek dialoga in se zavedam, vsaj teoretično, da se včasih s poslušanjem bolj približaš sočloveku in sodeželanu, kakor s poudarjanjem svojih pravic. A pravic se je treba posluževati in jih z mirno vztrajnostjo razširjati ter raztezati na vsa področja javnega narodnostnega življenja kulture, šole, uprave in Cerkve.

Poleg vsega duhovniškega, kulturniškega, prosvetnega in organizacijskega dela ste z neverjetno mladostno močjo zavzeti za misijsko

Jože Kopelnig in Alfred Brežnik

poslanstvo Cerkve, še posebej spremljate delo slovenskih misijonarjev.

Že v malem semenišču na Plešivcu me je starejši dijak pritegnil k misijskemu krožku in do danes delo za misijone zaznamuje moje življenje in duhovniško delovanje. Če bi me kdo opolnoči zbudil in vprašal, kaj je moja prva ljubezen, bi mu brez obotavljanja povedal: "To je delo za misijone!" Globoko sem namreč prepričan, da so misijoni za Kristusovo Cerkev tako bistveni, kakor je za ogenj bistveno, da gori.

Nadvse sem srečen, da morem že vrsto let vzdrževati prijateljske vezi z vsemi slovenskimi misijonarji, da moremo nekatere celo močnejše podpirati pri njihovih projektih. Tako smo lahko s pomočjo slovenskih in nemških dobrotnic in dobrotnikov pomagali zgraditi okoli 200 družinskih hiš za smetiščarje v Atanarivu na Madagaskarju, kjer deluje znani misijonar Pedro Opeka. Najbolj pa diči koroške slovenske vernike, da smo mogli v zadnjih 50 letih s posebno akcijo v podporo misijskih bogoslovcev pomagati 2500 semeniščnikom do novomašniškega oltarja. To akcijo smo razpredli kot pajčolan krščanske solidarnosti na vse celine, največ bogoslovcev pa podpiramo v Indiji. S to akcijo povezujemo upanje, da bo Bog tudi med mladimi na Koroškem obudil nove duhovne poklice. Misijonsko delo pa je ena sama velika visoka šola krščanskega apostolata, ker le kdor deli, bogati druge in sebe.

Gospod Jože, po srcu ste velik Slovenec, toda vse življenje živite kot manjšinski Slovenec na avstrijskem Koroškem. Je potrebno veliko energije in naporov, da se slovenska zavest in celo slovensko zapisani kraji ohranjajo na drugi strani Karavank?

Živeti kot manjšinski Slovenec je včasih dejansko

zelo naporno in izzivalno, a končno spet lepo, ker se moramo in smemo svojih korenin še bolj zavedati in jih gojiti. Če smo pesimisti, zaznavamo samo upad števila narodnih pripadnikov, kratenje naših pravic, nasprotovanje s strani raznih nemško nacionalnih organizacij ali posameznikov itd. Če pa smo hkrati tudi optimisti, lahko beležimo tudi bolj sproščeno vzdušje v deželi sami ter med dobro mislečimi koroškimi Nemci in nami. Mnoga osebna prijateljstva, skupne prireditve na cerkveni ravni ali skupaj z raznimi društvi ustvarjajo novo in bolj ustvarjalno sožitje.

Pristop Slovenije k združenji Evropi in njen družbeni kot tudi gospodarski razvoj, boljša kulturna izmenjava s Slovenijo, vse to omogoča svetlejšo vidike za prihodnost slovenstva na Koroškem. Mnogi nemški starši prijavljajo svoje otroke k dvojezičnemu pouku, ker pač vidijo v znanju slovenskega jezika boljše gospodarsko in poklicno prihodnost za svoje otroke. Seveda bi se o tej temi lahko razgovoril še in še...

Koliko Slovencev živi v Avstriji in koliko slovenskih duhovnikov deluje med njimi?

Pri prejšnjem štetju se je priglasilo za Slovence samo pičlih 13 tisoč, to so seveda rojaki, ki so v vseh ozirih trdni v svoji narodnosti zavesti. V resnici pa je seveda veliko več takih rojakov, ki še govorijo ali razumejo slovensko narečje, ki še poslušajo slovenske oddaje na radiu ali se udeležujejo dvojezičnega bogoslužja itd. Seveda teh rojakov, ki so se pač po sili političnih, gospodarskih ali tudi osebnih razmer nekako odtujili narodni skupnosti, ne moremo odpisati, temveč jih prijazno vključevati v družbeno in kulturno narodno srenjo.

Slovenski duhovniki smo vključeni v posebno skupnost Sodalitete, ki je tudi lastnik tinjskega doma. Slovenskih duhovnikov je na Koroškem okrog 65, nekateri od njih pa delujejo tudi v nemških župnijah ali na osrednjih škofijskih uradih.

Kar nas trenutno najbolj skrbi in zaposluje, pa je upadanje duhovnih poklicev med nami samimi. Trenutno nimamo nobenega slovenskega

bogoslovca, nam "ostalim pa glave sivijo in se hrbet krivi". A kljub temu upamo in vztrajno v molitvi pričakujemo binško pomlad za našo škofijo in za naš karantanski rod.

Kako je organizirana slovenska skupnost in kako deluje? Imate svoje časopise, revije, gledališče, radio, televizijo, spletno internetno stran? Nam lahko poveste še o kulturnem in šolskem delovanju, saj nas, izseljene Slovence v Avstraliji, ki se po svojih močeh prav tako prizadevamo za ohranjanje slovenskih korenin, še kako zanimajo prizadevanja, uspehi in neuspehi slovenske skupnosti, ki živi v večinskem nemškem okolju, pa vendarle v slovenskem sosodstvu.

Slovenska narodna skupnost ima seveda svoje politične, kulturne, šolske in cerkvene strukture. Imamo dve priznani osrednji politični organizaciji, združenje slovenskih občinskih mandatarjev, eno slovensko kulturnopolitično glasilo, dve osrednji kulturni organizaciji z mnogimi včlanjenimi društvi. V akciji samopomoči smo ustanovili tudi nekaj zasebnih otroških dvojezičnih vrtcev in šol, itd.

Najbolj so urejene cerkvene strukture, ker imamo svoje zastopstvo v slovenskem pastoralnem svetu, slovenski škofljani pa smo zastopani tudi v vseh škofijskih

**Dom Sodalitas v Tinjah
z župnijsko cerkvijo v ozadju.**

odborih: v konzistoriju, škofijskem svetu in drugod. Slovenski duhovniki pa delujejo v osmih dvojezičnih dekanijah, katerih jezikovne podobe se druga od druge močno razlikujejo.

V zadnjih letih smo si priborili tudi celodnevni slovenski program na avstrijskem radiu, poleg tega pa lahko ob nedeljah gledamo polurni televizijski program, ki ga nato oddaja tudi RTV Slovenija.

„Nedelja“, naš slovenski cerkveni časopis, ki ima največjo naklado, je bil prvi tovrstni časopis v Avstriji, ki je odprl svojo lastno spletno stran.

Ne smemo pozabiti tudi naše najstarejše kulturne ustanove Mohorjeve družbe, ki je veljala dolga desetletja za edino učiteljico slovenskega naroda in sedaj deli svoje poslanstvo z drugimi založbami ter kulturnimi organizacijami. Mohorjeva letno izda 50 knjig, vodi sodobno tiskarno, ljudsko šolo in popoldansko varstvo otrok, dijaški dom v Celovcu in študentski dom Korotan na Dunaju, pa tudi Omanovo galerijo, itd.

Predsednik državnega zbora RS dr. France Cukjati je ob praznovanju dneva upora dejal na Nanosu, da je čas, da Slovenija postane mati vsem svojim otrokom. Kako doživljate skrb matične Slovenije za Slovence v manjšini in izseljenstvu? Vam je poznano besedilo novega zakona o Slovencih v zamejstvu in po svetu ter o novostih, ki jih prinaša?

Besedilo novega zakona mi še ni znano, ker ga še nisem utegnil prebrati, a sem prepričan, da bo ta zakon pomagal ohranjati slovenstvo in slovensko kulturo v zamejstvu in izseljenstvu. Slovenija se vedno bolj zaveda kako sta izseljenstvo in zamejstvo integralni del narodovega telesa in življa. Tako upam, da bomo lahko še tesneje in plodneje sodelovali pri skupnih prizadevanjih. S tem bo slovenski narod ostal in postal še bolj poznan član evropskih narodov in tako bo slovenska melodija še jasneje zazvenela v koncertu evropske unije.

Gospod Jože, poznamo Vas po vedno novih projektih, ki jih načrtujete v domu Sodalitas, pri celovški Mohorjevi in sicer v življenju slovenske koroške skupnosti. Kaj pripravljate v bližnji prihodnosti?

Večjih načrtov sicer nimamo, pač pa želimo ob stoti obletnici naše duhovniške skupnosti Sodalitete še intenzivneje razmisliti in še vztrajneje moliti za nove duhovniške poklice, za poglobitev verskega življenja

po družinah in župnijah. Mi bomo prosili, sejali in zalivali, Bog pa naj bi dal rast in blagoslov.

Mohorjeva pa je kot vedno v nenehnem prizadevanju, da odgovarja na potrebe časa in izzive družbe, da s sodobno ponudbo služi slovenskim rojakom in vsemu slovenskemu narodu. Konkretno pa načrtujemo, da bi poleg celovške ustanovili še kje drugje dvo ali trojezično zasebno šolo.

Mohorjeva je bila korajžna, ko je pred več kot 150-timi leti ustanovila drugo najstarejšo založbo v Avstriji. Danes pa želimo v osrčju združene Evrope na šolskem in kulturnem področju postaviti nove šolske projekte, ki naj bi služili medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju narodov sosedov. Vse to in veliko več pa ni odvisno samo od našega prizadevanja, temveč tudi od Božjega blagoslova. Upamo na priprošnjo svetega Modesta, prvega škofa Karantanije, svete Heme, ki je združevala že takratno Koroško in druge slovenske pokrajine ter blaženega škofa Slomška, katerega oporoka naj bi nam ostala sveta zaveza: „Vera bodi vam luč, materina beseda pa ključ, do zveličavne narodove omike.“

Hvala za Vaš obisk, za tale pogovor, za Vaše prijateljstvo in naj Vam gospod Bog daje še naprej veliko moči za veliko poslanstvo, ki ga opravljate v slovensko-nemškem kulturnem prostoru in z Vašim misijonskim poslanstvom v vesoljni Cerkvi.

Bog živi!

Tebi, dragi p. Ciril in Mariji velik Boglonaj za vso požrtvovalno ljubezen in gostoljubje!

Pred 24 leti sem bil prvič na obisku pri svojem bratu in njegovi družini v Sydneyu. Tokrat pa sem obiskal tudi Melbourne in sem izredno presenečen nad čudovito pokrajino, nad urejenim velemestom, predvsem pa nad prijaznostjo in gostoljubnostjo tukajšnjih slovenskih rojakov. Z velikim zanimanjem se čudim urejenemu delu slovenskega misijona in kulturnemu delovanju slovenskih društev. Ne čudim se, da je Avstralija postala mnogim rojakom druga in zelo draga domovina.

Prisrčno se zahvaljujem sobratu p. Cirilu in misijonarki Mariji za enkratni program obiskov kulturnih spomenikov in naravnih lepot Melbournu in okolice, kolikor sem lahko spoznal v dveh dneh. Bog lonaj!

Pozdravljam vse bralce Misli in če vas pot zanese na slovensko Koroško, vas vabim, da se ustavite v našem domu Sodalitas v Tinjah blizu Celovca - dobrodošli v našem slovenskem domu na avstrijskem Koroškem.

p. Darko Žnidaršič OFM
 p. Valerijan Jenko OFM, OAM
ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
 313 Merrylands Road, PO BOX 280
 MERRYLANDS NSW 2160
 Tel.: 02 9637 7147 in 02 9682 5478
 Mobile: 0409 074 760; 0419 236 783
 Fax: 02 9682 7692
 E-mail: darko@pacific.net.au
 valerian@pacific.net.au

DOŽIVELI SMO LEPE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

Vsem, ki ste pomagali urediti našo Božjo hišo, »ječo«, Božji grob, sodelovali pri izdelovanju butaric, pri obredih, molitvah, procesiji, se patra najlepše zahvaljujemo.

Prav tako za Vaše darove in voščila ob prazniku Gospodovega vstajenja.

Pater VALERIJAN je 22. in 23. aprila obiskal rojake v Surfers Paradise na Zlati Obali, na Cornubii – Planinki in v Buderimu na Sončni Obali. Na Zlati Obali se je zbralo lepo število rojakov, prav tako v nedeljo na Planinki. Na obeh krajih so praznovali patrovo 80-letnico, pripravili torto in pecivo, čaj, kavo... V Buderimu je bilo navzočih manj ljudi, a tudi tam niso pozabili na sveto mašo in na dobro pašo – na čajanko, pecivo in voščila patru. Bog povrni!

GOSTJE IZ SLOVENIJE: prva dama zabavne glasbe Helena Blagne – Zaman, humorist in napovedovalec Vinko Šimek, harmonikar Robert Goter ter člani ansambla Ave so nas več kot navdušili. V Merrylandsu so nastopili v dvorani v nedeljo, 23.04., po sv. maši. (Op.: za sodelovanje pri sv. maši se nismo mogli dogovoriti, ker nismo vedeli, kakšen program imajo za nastop v cerkvi, p. Darko pa zaradi bolezni tudi ni

Pater Valerijan in Albina Váh.

mogel urejati naprej.) Ogleдали smo si našo Božjo hišo, ki v svoji domačnosti zares očara, v dvorani smo prigriznili in nazdravili in nato so šli naprej v klub Panthers Triglav.

Naši gostje so najbolj veseli tega, da se Slovenci tukaj še tako družimo med seboj, so dejali. Doma v domovini je tega vedno manj (ali pa kje tudi ne). Kaj bi rekli za druge naše prireditve tukaj?

PIRHOVANJE na velikonočni ponedeljek smo pripravili tudi

letos. O kakšni gneči težko govorimo. Nabralo se nas je kakih 40 in od teh 40 se jih je samo nekaj pomerilo v sekanju pirhov v sicer širokem klobuku. Veliko pogrnjenih miz je ostalo nedotaknjenih. Morda bi v prihodnje organizirali kako drugače ali kaj drugega? - Hvala 2. delovni skupini za dobro večerjo, vsem pa za lepo vzdušje.

SLOMŠKOVO ŠOLO obiskuje letos 17 otrok v dveh skupinah. Mlajše poučuje Kristina Šuber, pomaga ji Helena Ileršič, večje pa Olga Konda. - Letos bomo po dolgem času imeli spet prvo sv. obhajilo. Naši 4 prvoobhajanci, ki jih pripravlja organistinja in katehistinja Carmen Fuderanan, so v soboto pred nedeljo Božjega usmiljenja opravili sveto spoved (3 prvič, 1 drugič), spovedal jih je p. Darko. Vključimo jih v naše molitve, prav tako starše in družine.

MOJA SLOVENIJA – nova mesečna revija za Slovence po svetu je na razpolago v našem slovenskem verskem središču, v cerkveni veži. Prinaša kar 52 strani pestrega branja in barvnih fotografij iz življenja Slovencev doma in po svetu, novice iz domovine, novice iz življenja Cerkve na Slovenskem, redno je predstavljena ta ali ona skupnost Slovencev, ki živijo v drugih državah, na eni strani so glasbene skupine ali ansambli, marsikaterih, ki so nas obiskali, se bomo gotovo spomnili. Tri strani pa so

Molitvena skupina Srca Jezusovega je pripravila kosilo za upokojence in bolnike za materinski dan 2006. Na sliki kuharica Justa Ribič (v sredini) s pomočnicami Zoro Johnson, Vilmo Kóbal, Zinko Perčan, vodjo molitvene skupine Danico Petrič in Emilijo Rutar.

Žene iz druge skupine s patrom Darkom: Marija Kolar, Gizela Špiclin, Elizabeta Kociper, Ljubica Pezdirc in Kristina Korpar.

namenjene učenju in pouku slovenskega jezika: na eni strani imamo rubriko Jezikovni peharček, kjer je predstavljena praktična uporaba ter pravopis in slovnica slovenskega jezika, na naslednjih dveh straneh (Otrok – Branje – Odrasli) pa imamo prav navodila za učence, za starše in za učitelje slovenskega jezika, o slovenski knjigi in knjigah, o bralni znački. **Res uporabno, da naredimo še kaj za svoj jezik.** Čeprav bodo mlajši rodovi manj znali slovensko ali nič, je vendarle največ odvisno od naše vzgoje, od tega, da doma govorimo (tudi) slovensko. In če znaš še kakšen jezik poleg materinega, pride več kot prav. Če še pokukamo v

našo domovino Slovenijo, kjer smo končno na svoji zemlji, v svoji državi, in sedaj v Evropski uniji, je več kot res, da se bomo morali še bolj potruditi – vsi Slovenci doma in po svetu, – da bo slovenščina imela v našem življenju tisto mesto, ki ji gre in se spodobi! Doma v Sloveniji je od tujih jezikov zelo priljubljena angleščina, ki se je v šolah največ učijo od tujih jezikov, vendar na žalost doma v Sloveniji vse bolj prihajajo v naš besednjak angleške besede, ko imamo vendar dovolj lepe slovenske izraze namesto teh! (Kam smo prišli!?). **Slovenski jezik je stoletja naš in z nami, zato ne dovolimo in ne smemo dovoliti, ne doma ne v tujini, da izgine zdaj!**

Revija Moja Slovenija je gratis – brezplačna, financira in podarja jo Urad Vlade Republike

Pater Darko ne išče druge službe, samo malo je pomagal muzikantom.

Od leve: Danica Grželj, Irena Bell (spredaj), Perina Keen in hčerka Rebecca, Marjeti McAuley in Carmen Fuderanan s patrom Valerijanom in Darkom.

Slovenije – Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naši so samo stroški poštne. Če bo izvodov premalo, jih lahko naročimo več. Lahko jo odprete in preberete tudi na spletni strani www.mojaslovenija.net ali jo naročite na naslov: Otroci d. o. o., Kratka pot 1, SI – 1000 LJUBLJANA, tel. + 386 1 565-34-16, faks + 386 1 565-34-17, e-pošta: urednistvo@moja.slovenija.net, če jo želite prejemati po pošti na dom.

Pater DARKO je v aprilu premagoval križ bolezni. Močno sta mu otekla levo koleno in noga pod kolonom do gležnja. Osem dni je prebil v bolnišnici Westmead, kjer so mu 27. aprila operirali gnojno koleno (absces). Noga se je kmalu izboljšala, koleno se tudi celi. Sedaj je že doma, dobiva antibiotik v žilo iz stekleničke, ki jo nosi okoli vratu in jo dnevno zamenja patronažna sestra, ki mu dvakrat na dan previje koleno. Še ta mesec bo moral počivati.

»Hvala vsem, ki ste me obiskali (veliko vas je bilo) ali nameravali obiskati, pa vsem, ki molite zame in sporočate dobre želje. Molite za zdravje naju obeh in za vse, ki ga potrebujejo.«

p. Darko

FIGTREE – WOLLONGONG:

Sv. maše so vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne: 14. in 28.05., 11. in 25.06. – Sv. maša bo tudi na binškošno nedeljo, 4.06., ob 5.00 popoldne.

CANBERRA: Pri sv. maši in blagoslovu velikonočnih jedil se nas je zbralo 70. Veseli smo bili druženja ob velikonočnem žegnu v dvorani. Hvala vsem, ki ste pripravili pogrinjek.

Naslednja sv. maša bo 21.05. ob 6.00 zvečer ter spet 18. junija.

PERTH: Sv. maši sta bili v cerkvi sv. Kierana v Osborne Parku v nedeljo, 7., in v nedeljo, 14. maja, obakrat ob 2.00 popoldne.

Maševal je piranski župnik g. Zorko Bajc, ki je bil na obisku pri svojem stricu Zoru v Perthu.

KRST:

SEBASTIAN BEN CAR, rojen 6.02.2006 v Perthu staršema Joe-ju Carju in Nini Heeley. Boter je bil Eddy Robar in priča krsta Sara Heeley. Sv. Rafael – Merrylands, 22.04.2006. Čestitamo!

NAŠI POKOJNI:

Dne 16.09.2005 je v Newcastlu umrla **MILENKA ERZETIČ, rojena Saksida**. Rojena je bila 8.04.1922 v Vrtojbi. Zapušča tri otroke: Josephine, Sonjo in Alberta. Mož Vinko Erzetič in hči Liliana sta že pokojna. Pogrebno mašo so obhajali 23.09.2005 v cerkvi sv. Filipa v Kotari NSW, pokopana je bila Whitebridge pokopališču.

Dne 6.04.2006 je v St. George Private Hospital umrla **VERA GRAJFONER**, rojena Kelenc. Rojena je bila v Gornji Bistrici v Prekmurju 20.12.1940. V Avstralijo je prišla leta 1961 in je živela 36 let v Riverwoodu. Zapušča hčerke Susie, Julie in Tanio, šest vnukov in enega pravnuka. V Riverwoodu se je udeleževala sv. maš v cerkvi sv. Jožefa, rada pa je prihajala tudi k slovenski službi Božji v Merrylands. Pogrebno mašo smo obhajali v cerkvi sv. Jožefa v Riverwoodu na veliko sredo, 12.04.2006, in prisluhnili nekaterim prekmurskim cerkvenim pesmim, ki so jih posneli na CD-ju. Pokopana je na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu.

Na cvetno nedeljo, 9.04.2006, je v Brisbanu umrla **REZIKA KOS, rojena Bernik**. Rojena je bila 6.10.1928 v vasi Kobreško v župniji Ročinj. Pogrebne molitve so opravili v pogrebnem podjetju v Kelvin Grove, pokopana je na pokopališču Pineroo Lawn Cemetery.

Tik pred sklenitvijo redakcije smo prejeli iz Perth WA vest, da je 29.04.2006 v bolnišnici St. John of God

v Subiacu WA umrl **SLAVKO TOMŠIČ**. Rojen je bil 25.09.1922 v Šembilju pri Knežaku. Z Anico, rojeno Tomšič, ki je doma iz Bače pri Knežaku, sta se poročila v Trstu pri Novem sv. Antonu 9.10.1949. V Avstralijo sta prišla 12.06.1950. Slavko je bil po poklicu mehanik in avtoklepar. Dolga leta je vodil bencinsko črpalko. Zapušča ženo Anico, sinova Edvarda in Franka ter hčerko Vilmo, poročeno Fergusson, 7 vnukov in 1 pravnuka, brata Silva v Melbourneu, doma v Sloveniji pa 4 sestre: Francko, Štefko, Marijo in Olgo.

Slavkova družina je vedno nudila gostoljubje nam, patrom, kadar smo obiskali Slovence v Perthu, in slovenskim škofom, kadar so prišli k nam na obisk. Za to njegovo neizmerno dobroto smo slovenski duhovniki v Avstraliji neizmerno hvaležni Slavku in njegovi ženi Anici. Slavko je bil večkrat izvoljen za predsednika Slovenskega društva v Perthu. Vedno je branil Cerkev in si prizadeval za resnico in pravico. Bil je zelo radodaren in je podpiral številne dobrodelne ustanove. Pogrebno mašo so obhajali v cerkvi sv. Kierana v Osborne Parku, kjer je redno obiskoval nedeljsko Božjo službo. Cerkev je bila polna do zadnjega kotička, saj je imel veliko prijateljev. Za Slavka in družino ni bilo nedelje brez sv. maše. Šestintrideset let je delal pri Vincencijevi konferenci v tej župniji in tudi sicer sodeloval v občestvu. Pokopan je na tamkajšnjem livadnem pokopališču Lawn Cemetery.

Iz Newcastla

Velikonočni prazniki so za nami. Lepo smo jih obhajali. Naše veselje je pretrgala žalostna vest iz Melbournea o smrti radijske voditeljice Elice RIZMAL. Nismo mogli verjeti, da je smrt zopet posegla v našo skupnost med neutrudne kulturne delavce. Komaj smo se poslovili od Ivana Koželja in Milene Brgoč, pa je pred nami nov odprt grob, ki nas navdaja z žalostjo in bolečino.

Tudi v Newcastlu nas je Eličina prerana smrt prizadela. Njen sveži, prijetni glas je dolga leta prihajal k nam preko radijskih valov. Prinašal je v naše domove dobre in slabe novice iz Avstralije, Slovenije ter od drugod, nas bodril ter prinašal domačo pesem in besedo. Elico bomo vsi pogrešali. Njeni družini pa v imenu naše skupnosti izrekamo iskreno sožalje. Elica, počivaj v miru.

In kaj je novega v Newcastlu?

Rojakom sporočamo, da bo obiskala Newcastle gospa Božena Forštnarič, tretja sekretarka Veleposlaništva RS v Canberri. Med nami bo v **nedeljo, 11. junija 2006, med 13. in 14. uro popoldne**. Dobimo se kot vedno v prostorih Migrant Resource Centra, 8 Chaucer Street (vhod iz Bridge Street), Hamilton, kjer imamo redna

srečanja Slovenskega društva »Tivoli«, Newcastle Inc. Kot uradna zastopnica slovenske države bo imela uradne ure in če želite pojasnila ali nasveta npr. glede slovenske pokojnine, dedovanja, državljanstva itd., boste zvedeli iz prve roke. Za informacije lahko pokličete na številko 4954 8619.

Pred veliko nočjo se je v Newcastlu oglasil Aleš Juvanič, ki je dva tedna kolesaril po Avstraliji. Aleš je doma iz Škofljice (Hribi) na Dolenjskem in je znan slovenski popotni kolesar. V dveh tednih bivanja v Avstraliji je kolesaril od Adelaide preko Melbournea in Sydneya do Brisbanea, potem pa nadaljeval pot na Novo Zelandijo. Tu in tam se je poslužil vlaka, saj so bile avstralske daljave preveč, da bi jih prekolesaril v tako kratkem času. V Adelaidi se je prvi dan kopal v Indijskem oceanu, drugi dan pa, po dolgem kolesarjenju proti Bordertownu ugotovil, da v Avstraliji ni gostiln, trgovin ali servisnih postaj na vsakih nekaj kilometrov, kjer bi se lahko odpočil, dal kaj dobrega pod zob in popil kozarček osvežujoče kapljice. V Bordertown je prispel kar precej utrujen in sestradan.

V Melbourneu, kjer ga je spremljalo mokro in hladno

vreme, je obiskal bratranca Maksa Bezlaja, ki kot vdovec živi sam v Pascoe Vale. Šel je tudi v Albert Park gledat avto dirke Formule 1. V Canberri se je ogledal pri slovenskem veleposlaništvu, si ogledal parlament in druge zanimivosti avstralske prestolnice. Na travi pred parlamentom je preluknjal obe zračnici na kolesu. Ko je v Sydneyu želel prenočiti pod oboki operne hiše, so ga varnostniki pregnali. Je pa bil pri dopoldanski maši v sydneyski katoliški katedrali.

V Newcastle je prispel z vlakom pozno zvečer, kjer je prenočil pri Grosmanovih. Drugi dan si je ogledal Newcastle in krenil ob obali proti Brisbanu. Ko pišem te vrstice, je prišla kartica iz Nove Zelandije, kjer je Aleš nadaljeval svojo pot. V Evropi je prekolesaril veliko držav (Švedsko, Finsko, Dansko, Belgijo, Francijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in

druge), največji uspeh in najbolj poznan pa je na Portugalskem in v Španiji. Bil je tudi v Turčiji in Koreji, naslednja bo najbrž južna Amerika (Argentina, Brazilija, Čile). Njegova največja, zaenkrat še bolj skrivna želja je, da bi kolesaril od Slovenije do Kitajske, do Pekinga, ko bodo tam olimpijske igre. Povedal je, da si je že kot majhen otrok vedno želel kolo. Želja se mu je izpolnila, ko je šel devet let star fant k birmi, oče pa mu je kupil novo kolo. S tem se je pustolovščina začela. Pravi, da se vedno nekako znajde, če je treba, prespi kar pod milim nebom. Tu in tam sodeluje v rekreacijskih nastopih, najraje kolesari sam. Zelo je ponosen na slovensko zastavo, ki mu vihra na kolesu poleg 15 kilogramov težkega prtljažnika. Alešu želimo prijetno kolesarjenje na katerem koli kontinentu sveta.

Maria Grosman

Začetek slovenskih radijskih oddaj v NSW (popravek)

Kdo je spregovoril prvi na slovenski radijski oddaji v NSW-u?

V nedeljo, 20. julija 1975, je bila na radijski postaji 2EA (danes SBS) v Sydneyu prva slovenska oddaja, ki je trajala kar dve uri. A se še spominjate, kako lepo je zvenela slovenska beseda preko radijskih valov? Toda, kdo so bili tisti prvi rojaki, prostovoljci, ki so prinesli slovensko besedo v naše domove? Da, po več kot 30 letih je spomin marsikaj zabrisal in marsikomu skopnel.

Splošno mnenje poslušalcev, podprto s članki, objavljenimi v avstralsko-slovenskem časopisu "Glas Slovenije" in tudi v "Svobodnih razgovorih", je bilo, da je bil prvi glas, ki se je slišal preko radijskih valov v NSW-u, glas danes že pokojnega gospoda Jožeta Čuješa. Citati iz teh člankov so bili pozneje objavljeni v knjigi "Sadovi slovenske dediščine", ki je izšla ob odprtju Historičnega arhiva za slovenske Avstralce - NSW (HASA), aprila 2004, izpod peresa gospe Olge Lah.

Odbor HASA sporoča, da je po velikodušni zaslugi gospe Milene Špicar prejel avdio posnetek, kjer je očitno, da sta se na tej zgodovinski prvi slovenski oddaji, 20. julija 1975 na valovih radia 2EA, slovenskim poslušalcem v NSW-u prva oglasila g. BORO ŠEDELBAUER in ga. MILENA ŠPICAR in ne g. JOŽE ČUJEŠ, kot je zapisano v zgoraj navedenih člankih.

Jože Čuješ je bil takrat ko-ordinator in pripravljalec slovenskih oddaj, medtem ko sta bila Boro Šedelbauer in Milena Špicar poleg prvih govornikov na slovenskem programu, tudi prva napovedovalca (First Yugoslav Ethnic Voice) za takratne jugoslovanske skupine (Yugoslav Groups) in sta bila prva, ki sta napovedala nove prihajajoče programe za vse jugoslovanske skupine. Dr. Moss Cass, takratni minister za obveščanje, je avgusta 1975 imenoval gospo Mileno Špicar v zvezni odbor, katerega je sestavljalo osem članov. Njegova naloga je bila, da nadzoruje in skrbi za razvoj etničnih radijskih oddaj v Avstraliji. Gospa Špicar je bila takrat tudi tajnica Triglav Pty. Limited (Triglav, September 1975).

Te informacije so izredno velikega zgodovinskega pomena v arhivski zbirki, saj pokažejo, da so bili podatki v "Glasu Slovenije" in "Svobodnih razgovorih," in pozneje citirani v knjigi "Sadovi slovenske dediščine", napačni. HASA se zahvaljuje gospe Mileni Špicar ne samo za te informacije, temveč tudi za delo, ki ga je dolga leta skupno z možem požrtvovalno opravljala v slovenski skupnosti.

Glavna naloga HASA je zbrati in ohraniti čim več zgodovinskega gradiva, saj bomo le tako zapustili našim potomcem bogato in resnično zgodovino. Sodelovanje celotne slovenske skupnosti bo rodilo željene uspehe.

Za HASA pripravila Maria Grosman, tajnica

Iz Queenslanda

Tokrat lahko malo več poročam iz naše skupnosti, posebno o zadnjih aprilskih dnevih pri društvu Planinka, kjer smo imeli nekaj veselih srečanj. V soboto, 22. aprila, je pater Valerijan na Zlati obali začel velikonočni pastoralni obisk Queenslanda. Veliko rojakov se je odzvalo vabilu k velikonočni sveti maši in skupnemu srečanju po maši, česar je bil pater posebno vesel.

Vahova družina je poskrbela za prevoz patra od letališča do društva Planinke in njegovo nastanitev. Na nedeljo Božjega usmiljenja je pater Valerijan za našo skupnost daroval slovesno velikonočno sv. mašo, pri kateri so lepo sodelovali naši pevci z organistom Stankom Sivcem. Po maši smo imeli kratek kulturni program v čast našemu gostu, ob njegovi 80-letnici, saj nam prej to ni bilo mogoče. Anica Cuderman mu je deklamirala pesnitev MOJA ČREDA JE VELIKA, ki vam jo prilagam, (če vam prostor dovoljuje). Je zelo primerna prav za take priložnosti. Nato smo mu zapeli: Mi Vas mamó radi, radi,... zakaj Vas ne bi imeli radi, radi..., saj ste še kar mladi, mladi... Ob veliki torti smo se še slikali. Ko je pater torto zarezal, so jo gospodinje razdelile med vse navzoče. Na priloženi fotografiji je le del rojakov.

Napotili smo se proti severu v Buderim v cerkev St. Mary, kjer pa nas je bilo tokrat bolj malo. Hilda

Marin je organizirala vse potrebno, da je bilo kljub majhni udeležbi lepo in živahno. Zvedeli smo, da sta Bruno in Mirka Zavnik ravno v teh dneh slavila 50. obletnico poroke, vendar sta bila ta čas na potovanju po Pacifiku. Ker jima takrat nismo mogli osebno čestitati za njun zlati jubilej, jima sedaj čestitamo in želimo še veliko zdravih in veselih let skupnega potovanja. (Prisrčne pozdrave in voščila zlatima Mirki in Brunu tudi iz uredništva Misli!).

V sredo, 26. aprila, pa so našo skupnost obiskali gostje iz Slovenije: Helena Blagne - prva dama slovenske zabavne glasbe, Robert Goter - svetovni prvak v diatonični harmoniki, humorist Vinko Šimek in Ansambel Ave.

Pripravili so nam res lep koncert, ki se je spremenil v prijeten večer zabavne glasbe, petja, humorja, veselja in dobrega razpoloženja. Tudi gostje so se počutili med nami sproščeno in veselo. Omeniti moram še požrtvovalno delo naših gospodinj: Albine Vah, Slavke Maver, Fride Celin in Jožice Polak. Upamo in želimo, da bodo vsi nastopajoči gostje tudi v drugih krajih Avstralije poželi take aplavze kot pri nas. Naslednji dan so si gostje iz Slovenije ogledali našo 'slavno' Zlato obalo - Gold Coast in njene svetovno znane zanimivosti.

Lep pozdrav vsem bralcem iz Kraljičine dežele.

Mirko Cuderman, Mt. Mee QLD

ZAHVALA

Prisrčen pozdrav vsem Slovencem, ki živite v Avstraliji. Iskrena hvala patru Cirilu, ki je objavil mojo prošnjo in pomagal, da smo našli prijatelja in vaščana Bogdana Vidmarja. Zahvaljujem se tudi Jakobu Chuku za vse klice v Slovenijo in po Avstraliji, da smo izvedeli, da je naš prijatelj živ in zdrav.

Zahvaljujeta se Bogdanovi sestri Marija in Alojzija, ki sta bile novice zelo veseli in si želita, da bi se Bogdan čimprej oglasil s kakšnim pismom.

Tudi jaz bi bil vesel pisma, saj sva skupaj preživljala otroštvo in odraščala. Še enkrat prisrčna hvala!

Bog živi!

Gabrijel Likar, Slovenija; Gabrijel.likar@siol.net

Pismo iz Slovenije

Ne vem, če mi boste lahko pomagali, ampak upam, da mi boste lahko.

Pred nekaj leti sem spoznal TANJO KOPŠE, ki ima še sestro Natalie. Našel sem v vaši reviji, da ste pokopali njeno preminulo mamó Magdaleno, rojeno Šut. S Tanjo sva se spoznala, ko so bile ona, mama in Natalie na obisku pri babici v Sloveniji, natančneje v Ljutomeru. Njenega naslova v Avstraliji več ne vem, saj so se po tem, ko sva si nazadnje pisala, preselili. Že vnaprej se vam zahvaljujem za vsak vaš podatek in trud.

PS: Ta vaša revija "Misli" je super, le tako naprej!

Lep pozdrav!

Sašo Golob, Ljutomer, Slovenija

saso.golob@teoten.si

Moja čreda je velika

(ime avtorja nečitljivo)

Moja čreda je velika,
šteje več kot petsto glav,
čredi jaz sem za vodnika,
dokler živ sem, dokler zdrav.

Pasem vole, osle, krave,
koze, ovce - dolgo let,
naj povem, da mi težave
dela zlasti trop telet.

Te je pasti silno težko,
ker spustijo se kar v dir,
z njimi mora pač nebeško
potrpljenje imet' pastir.

S kravami je malo bolje,
le borijo se vsekrat,
ko se past gredo na polje,
jaz vse vidim, sem od zad'.

Če zato jih malo udarim,
gledajo me prav grdo,
samo, če jih kaj posvarim,
vame mukajo strašno.

Enkrat sem ošvrkal Brezo,
ker mi dala ni miru.

Breza pa še danes jezo
name kuha, mu, mu, mu...

Drugič zopet neko Ciko
sem oštel, ker vozi stran.
Cika pa veliko piko
na me ima noč in dan.

Kakor nekatere krave,
tudi koze, pa ne vse,
čudne so narave inu glave,
čudno imajo to srce.

Kadar ženem jih pod goro,
kar naprej, naprej gredo,
jaz za njimi pa pokoro
delam res precej težko.

Nič ne pasejo se rade
po bregovih in ravnini;
po skalovju nad prepade
koza nora mi hiti.

Skoraj vsaka koza misli,
da ker brado ima in roge,
jo zato imajo v čislih
tu na zemlji vsi ljudje.

Koze vedno bodo nesle
se prevzetno – kaj se če,
mislijo, če imajo rese,
da so Bog ve kak lepe.

Kozli in koštruni,
z vami je najhujši križ,
ki ga nosim jaz na rami
in si služim paradiz.

Ta žival je trde glave,
trdo ima še srce,
kože ne odneseš zdrave,
ako zaleti se v te.

Moja čreda je velika,
saj povedal sem že to,
med živino je razlika,
kot med dnevom in nočjo.

Ena pase sončno travo,
druga ljuljko in plevel
ena stezo hodi pravo,
druga pa naravnost v dol.

Ta mi sili ven čez meje,
rada bi na tuje šla,
tista pa na pesku bleje,
kam naj se poda, ne zna.

Večkrat slišim govoriti,
da mladost je pač norost,
da ne smemo pozabiti:
le starost je res modrost.

V moji čredi pa so krave
stare Bog ve kol'ko let,
pa so bolj neumne glave,
od prav mladih še telet.

Vsi svetniki in svetnice,
jaz obračam se na vas,
vsi mučenci in mučenice,
poslušajte vi moj glas!

Rojaki na Planinki na belo nedeljo, 23. aprila 2006,
v velikonočnem veselju slavijo 80 let p. Valerijana.

p. Janez Tretjak OFM
HOLY FAMILY SLOVENIAN MISSION
51 Young Avenue
WEST HINDMARSH SA 5007
Tel.: 08 8346 9674
Fax.: 08 8346 2903
Email: tretjakj@picknowl.com.au

VELIKONOČNI PRAZNIKI so za nami - pogled na pripravo in doživetje Kristusovega vstajenja vsak doživlja na svoj način. Navadno smo ob petkih in nedeljah imeli križev pot. Letos je zaradi vročine kar nekajkrat odpadel, vendar je lahko vsak na svojem domu zmolil pobožnost križevega pota in se tako duhovno pripravljaj na veliko noč. Na cvetno nedeljo - lepo prijetno toplo nedeljo - smo se zbrali pred cerkvijo k blagoslovu oljčnih vejic ter nato s pesmijo Kristusu kralju v procesiji šli v cerkev. Med mašo je bil pasijon, pri katerem so sodelovali bralci nedeljskih beril. To je bil tudi uvod v velikonočno tridnevje.

Na veliki ponedeljek je bila zvečer ob 6. uri v katedrali krizmena maša, pri kateri se je zbralo veliko ljudi in med verniki je bilo tudi nekaj naših rojakov. V sprevedu z nadškofom je bilo okrog sto duhovnikov. Med mašo smo duhovniki obnovili duhovniške zaobljube. V pridigi je nadškof poudaril našo povezanost s Kristusom preko zakramentov

in še posebej povezanost vernikov s Kristusom pri sveti evharistiji. Po končani krizmeni sveti maši je nadškof razdelil župnijam in izseljenskim skupinam posvečena sveta olja, ki jih rabimo ob krstu in bolniškem maziljenju. Našo skupnost je zastopal g. Tone Jesenko in njemu je nadškof izročil sveta olja.

Za sveto tridnevje smo imeli lepo vreme, zato se je udeležilo obredov za našo skupnost kar lepo število rojakov. Vstajenjske procesije nismo imeli okoli cerkve kot prejšnja leta, vedno več je starejših in bolnih, ki težko hodijo. Bila je kar v cerkvi. Na veliko noč je bilo pravo presenečenje veliko mladih družin, ki jih nismo dolgo videli v naši cerkvi. Cerkev je bila res polna, veliko je bilo otrok, seveda so bili kot doslej privlačnost čokoladni pirhi. Letos je bila sprememba. Tisti, ki še niso bili pri prvem obhajilu, so po sveti maši prišli po pirhe. Posrečen je bil prizor, ko je prišel mali fantek še z dudo v ustih gledat v košaro s pirhi in se odločil za največjega. Tako so dobili vsi čokoladni dar.

Rad bi se tudi preko mesečnika Misli zahvalil vsem, ki ste pomagali pri obredih, bralcem, pevskemu zboru in za darove, namenjene našemu verskemu središču. Hvala za cvetje, s katerim krasimo naše svetišče in ga prinašata naša

Blagoslov zelenja na cvetno nedeljo.

zvesta člana Marija in Jože Vuzem iz njunega vrta, s tem prihranimo lepo vsoto denarja, saj je cvetje drago. Pred leti, ko je bila naša skupnost precej večja, kot je danes, ni bilo težko odšteti ob različnih slovesnosti lepo vsoto, danes pa, ko nas je veliko manj, je težje. Zato še toliko bolj iskrena zahvala. Na velikonočni ponedeljek pa smo imeli velikonočni zajtrk, namenjen je bil vsem sodelavcem našega verskega središča, ki redno pomagajo pri cerkvi, naj bo čiščenje in obrezovanje dreves. Tako smo tudi v cvetnem tednu imeli generalno čiščenje okoli cerkve in v cerkvi. Vsem delavcem, gneče ni, kateri pa pridejo, pridejo radi - iskreni Bog plačaj.

Na belo nedeljo je bilo zopet pri cerkvi lepo. Imeli smo obisk iz Slovenije: prva dama zabavne glasbe Helena Blagne, harmonikar Robert Goter, ansambel Ave in humorist Vinko Šimek. Na začetku svete maše smo jih prisrčno pozdravili z aplavzom in izročili Heleni in Sonji šopek protej. Med sveto mašo je Helena Blagne za darovanje zapela Ave Marija in s svojim čudovitim glasom vse osvojila in navdušila. Po končani maši smo vse obdarovali s plišastimi kenguruji, mladi Kristijan, sin Helene Blagne in očeta Matija pa je dobil kenguruja z mladičkom, na hrbtu pa se ga je prijela še koala - to je nekakšen tradicionalni dar v Avstraliji. Podarili smo jim še knjige Mir in Dobro, ki smo jo izdali ob 50 - letnici slovenskih frančiškanov v Avstraliji in s tem pokazali naše

Bralci pasijona na cvetno nedeljo.

duhovniško delo za rojake in sodelovanje rojakov s patri frančiškani in verskimi središči. Preselili smo se v dvoranico, sledil je koncert v naši dvoranici, ki je bila premajhna, da bi sprejela vse poslušalce. Za vse je bila lepa pesem iz vernega srca Helene pravi balzam, predvsem za tiste, ki se srečujejo z boleznijo ali domotožjem. Po končanem koncertu pa je bilo za vse kosilo. In čas, ko smo se poslovili od naših gostov s hvaležnostjo. Vse do nedavnega razni ansambli in zbori niso smeli obiskati verskih središč. Časi se spreminjajo in z njimi tudi ljudje. Zahvala za ta obisk gre predvsem g. Vinku Rizmalu, ki je tudi verska središča vključil v turnejo, seveda pa gre velika zahvala g. Štefanu Merzelu in g. Valentinu Lenku, ki sta vozila skupino in se tako zavzela, da versko središče ni bilo prikrajšano. Kako se skupina odziva, je vedno odvisno od voditeljev.

Še enkrat, Štefan in Valentin, hvala!

p. Janez

Akcija čiščenja okolice cerkve.

p. Ciril A. Božič, OFM
Marija Anžič, laična misijonarka
Ss.CYRIL&METHODIUS SLOVENIAN MISSION
Baraga House, 19 A'Beckett Street
PO BOX 197, KEW VIC 3101
Tel.: (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
E-mail: cirilb@bigpond.com
DOM POČITKA - MOTHER ROMANA HOME

SEVEDA SE MORAMO najprej malo ozreti nazaj na naše praznovanje velikonočnih praznikov.

Tone Gorjup me je nagovoril, da sem na veliko noč poročal za radio Ognjišče v Ljubljani. Pa bom uporabil tisto poročilo tudi na tem mestu:

»Ker se svet še vedno prav vrti, je bila tudi letos po Božji dobroti prva slovenska velikonočna aleluja zapeta v Sydneyu in Melbournu, pol ure zatem pa še v Adelaidi, osem ur, kolikor imamo sedaj razlike v času, pa v Sloveniji. In pesem velikonočnega zmagoslavja odmeva še naprej, porazdeljena po meridianih (poldnevnikih) zemeljske oble. Zdaj, ko gremo spat v Avstraliji, pa prepevajo v Argentini.

Tako kot pri vas v Sloveniji, smo tudi pri nas v Avstraliji in konkretno v našem slovenskem misijonu svetih bratov Cirila in Metoda v skoraj štiri milijonskem Melbournu, kjer živi verjetno najštevilnejša slovenska skupnost v Avstraliji, v vsej zbranosti in lepoti obhajali cvetno nedeljo, veliki teden in veliko noč Gospodovega vstajenja. Soboto pred cvetno nedeljo je 47 prostovoljcev čistilo in pletlo butarice, otroci Slomškove šole pa so barvali pirhe. Sledil je BBQ.

Cvetna nedelja je bila v soncu in kar na treh krajih smo jo obhajali: v Melbournu pri nas v Kew ob 8. in 10. uri dopoldne. Slovesnost ob desetih je bila zunaj pred lurško votlino. Tam imamo zelo lep prostor, ki postane ob priložnostih večjih praznikov naše svetišče. Ob pol dvanajstih je daroval sveto

daritev v 80 km oddaljenem Geelongu p. Miha Majetič, ki se v minoritski skupnosti v Springvale v južno-vzhodnem delu Melbournu - pripravlja na misijonsko delo v Vietnamu. Četrta maša, seveda kot vedno z blagoslovom zelenja in butaric ter dramatiziranim branjem pasijona, je bila v St. Albansu, v še enem delu Melbournu, kjer živi dokaj strnjena slovenska skupnost (okrog 150 jih je bilo pri tej maši).

Krizmeno mašo v stolnici sv. Patrika smo imeli že v torek, kjer se nas je zbralo blizu 300 duhovnikov naše nadškofije, ki je največja v tem delu sveta, saj ima nad milijon vernikov in 252 župnij - (Sydney ima tri škofije!). Zelo lepo bogoslužje je vodil naš nadškof Denis Hart, ob petju zbora in ljudskem petju.

Na veliki četrtek smo obhajali ob 7. uri zvečer v naši cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda spomin Jezusove zadnje večerje in se ob Jezusovi ječi zadržali ob pesmi in molitvi.

Veliki petek je v Avstraliji državni praznik in zaradi angleške tradicije zelo spoštovan. Bogoslužno opravilo velikega petka se prične točno ob tretji uri popoldne. Izredna je vsako leto pobožnost križevega pota po ulicah Melbournu iz katoliške katedrale sv. Patrika s postajami v drugih krščanskih cerkvah ter v anglikanski katedrali sv. Pavla. Kristjani različnih Cerkva izpričujemo v pobožnosti križevega pota popolno edinost. Ta prizor je res nekaj edinstvenega, z močnim sporočilom udeležencem in vsem naključnim sprehajalcem.

Velikonočno vigilijo smo pričeli ob 7. uri zvečer, okrog 250 vernikov je povsem napolnilo cerkev. Vreme je bilo bolj jesensko in precej aprilsko, zato smo bili v cerkvi. Ob koncu vigilije smo blagoslovili velikonočna jedila ter nato imeli vstajenjsko procesijo. Potem pa smo se po lepi navadi zbrali v veliki jedilnici Baragovega doma ob velikonočnem žegnju.

Danes, na praznik **Gospodovega vstajenja**, smo imeli jutranjo praznično sveto mašo ob 8. uri zjutraj (okrog 150 ljudi) ter nato deseto mašo zunaj pred lurško votlino na dvorišču našega Baragovega doma, kjer se je zbralo okrog 400 ljudi. Ob lepem sodelovanju občestva, pevskega zbora in sodelavcev ob oltarju smo lepo po slovensko obhajali veliko noč pri nas v daljni Avstraliji. Seveda nismo pozabili naših prijateljev, ki so z nami povezani preko raznih vezi in ne razumejo slovensko – tudi zanje smo imeli berilo, del pridige, prošnje za vse potrebe in Gospodovo molitev v angleščini. Po nedeljskih in prazničnih mašah pa se radi še dolgo zadržimo skupaj v naši dvorani pod cerkvijo, v cerkvi pa so opoldne imeli velikonočno praznovanje Slovaki, ki se zbirajo v naši cerkvi vsako prvo in drugo nedeljo v mesecu ter za praznike; včasih pa pripravimo tudi skupno bogoslužje v obeh jezikih: tako je bilo letos za praznik Gospodovega razglasenja in spet pripravljamo za binkošti. Slovaški duhovnik g. Peter mašuje po slovensko, p. Ciril pa po slovaško, kajti tu in tam tudi nadomeščava drug drugega in sva se naučila in se učiva – on slovensko in jaz slovaško.

Vsako nedeljo imamo na državnem radiu SBS (Special Broadcasting Servis) slovensko oddajo od 8. do 9. ure dopoldne. Današnja je bila seveda velikonočno obarvana. Voditeljica oddaje Elica Rizmal je po končani oddaji še delala na radiu in pripravljala oddajo za torek. Potem se je odpeljala proti domu, uro vožnje v hribe vzhodno iz središča Melbournea. Deset minut pred domom se je vanjo zaradi neprimerne hitrosti zaletela neka gospa, avto je zaneslo s ceste in 45 minut pozneje je Elica doživela svojo veliko noč. Klical me je

policist, da bi mu pomagal posredovati žalostno sporočilo možu in družini. Njena nenadna smrt je zelo odjeknila med slovensko skupnostjo, ki se z vsakim odhodom manjša – usoda izseljenišтва!

Tudi njen nenadni odhod nam v luči velikonočne skrivnosti sporoča marsikaj: Najsi živimo ali umiramo, smo Gospodovi!

Blagoslovljeno veliko noč izpod zvezd Južnega križa vam vsem želim –

Pater Ciril iz avstralskega Melbournea«

Sedaj pa smo v Marijinem mesecu maju. Šmartnice imamo ob nedeljah pri obeh svetih mašah ter ob petkih in sobotah ob 10. uri dopoldne. Molitvena skupina ima sedaj svoja srečanja ob petkih ob 10. uri dopoldne.

Prvo nedeljo v maju smo praznovali materinski dan s spominom na mame, stare mame in stare stare mame že pri maši in potem v dvorani s kulturnim programom. Ta nedelja je bila tudi **nedelja Dobrega Pastirja, svetovni dan molitve za nove duhovne poklice**. Za kratek čas so se pri nas ustavili tudi umetniki, ki so bili na turneji po Avstraliji: Helena Blagne - prva dama slovenske zabavne glasbe, s seboj je pripeljala tudi moža Mitja Zamana in sina Kristijana; Robert Goter - svetovni prvak v diatonični harmoniki; ansambel Ave (Rajko Djordjevič, Mišo Melanšek, Leon Ferne, Sergej Škofljanec, Matej Kovše) ter Vinko Šimek – napovedovalec in humorist, z njim je bila njegova žena Sonja. Gospa Helena je v cerkvi lepo zapela Schubertovo Ave Maria, po maši pa smo imeli v dvorani lepo praznovanje v čast našim materam in starim materam. Otroci Slomškove šole so ob sodelovanju učiteljic Veronice Smrdel-Roberts, Metke McKean, Lidije Bratina in Marije

Anžič pripravili prisrčen in lep program, posebej sta zapela še dvojčka Mark in Benjamin Slavec, Ivan Lapuh je deklamiral svojo pesem Materin zaklad, Zdenka Novak je zapela pesem Dekle je po vodo šlo, Lojze Jerič in Andrej Fistrič pa sta uprizorila humoristično točko, da smo se lahko vsi pošteno nasmejali. Že v cerkvi sta pred mašo zapeli pesem Amazing Grace Leah in Melissa Fistrič, po obhajilu pa Leah pesem Gentle Mary, humble Mary in to tako lepo, da je za melodijo in besedilo zaprosila gospa Helena. Po

našem končanem programu so nastopili gostje iz domovine, ki so, tako kot že poprej po raznih krajih Avstralije, navdušili množico starih in mladih, ki so napolnili dvorano. Tla pred odrom so posedli otroci. Umetnikom smo hvaležni za lep čas, ki so ga nam podarili. Hvala tudi vsem, ki so v izrednih in težkih razmerah (nenadna smrt Elice) priskočili na pomoč organizatorjema Vinku Rizmalu in Rajku Djordjeviču. Vem, da je v Sydneyu veliko storila gospa Mira Smrdel, pa Robert Fisher, Peter Krobe, Marjan Cesar kot šofer, v Melbournu in Adelaidi pa Štefan Merzel in Valentin Lenko, ki sta jih že pričakala na letališču v Adelaidi ter nato bila z njimi do odhoda domov. Gospe Heleni smo tisti dan tudi voščili, naj ji večni Umetnik nakloni še veliko navdihov za pesem in melodijo daru življenja, saj je namreč dan pozneje obhajala svoj rojstni dan.

Dva dni je bil naš dragoceni gost poznani slovenski koroški duhovnik g. Jože Kopeinig. Več o njem in njegovem delu lahko zveste iz pogovora z njim, ki je objavljen v teh Mislih na straneh od 10 do 13.

V petek, 5. maja, je prišel na obisk in na praznovanje 70. rojstnega dne svoje sestrične Marinke Greco p. Niko Žvokelj. Čestitke Marinki z dobrimi željami za zdravje in Božji blagoslov!

S p. Nikom je prispel tudi piranski župnik g. Zorko Bajc, ki pa je naslednji dan odpotoval v Perth k stricu Zoru Bajcu. Slovenci v Perthu (Zahodna Avstralija) so tako imeli dve nedelji, 7. in 14. maja, slovensko bogoslužje v cerkvi sv. Kierana. Prvo nedeljo jih je bilo okrog 50, drugo nedeljo pa manj zaradi obhajanja materinskega dne. Ker je p. Niko navdušen motorist, smo mu že predlagali, da zberemo skupaj tudi slovenske motoriste v Melbournu k maši in blagoslovu. In to se bo zgodilo v nedeljo, 21. maja, po deseti maši.

Na praznik Gospodovega vnebohoda, 25. maja 2006, bo odpotovala iz Melbournu skupina naših rojakov na potovanje v Slovenijo in na turo po Madžarski in Avstriji. Na zanimivi poti jih vodi Stanko Prosenak z ženo Mary. Želimo jim srečno potovanje, pristrčna srečanja z domačimi, sorodniki in prijatelji ter veliko doživetij ob spoznavanju novih krajev in ljudi. V ponedeljek, 29. maja, bodo **poromali na Brezje**, kjer bo zanje ob 8.30 zjutraj maševal p. dr. Mihael S. Vovk.

Zadnjo nedeljo v maju, 28. maja 2006, bomo

s petimi litanijami sklenili naše letošnje šmarnice, ob 6. uri zvečer pa bo slovenska sveta maša v Hobartu na Tasmaniji. Spet se bomo zbrali v hrvaški cerkvi Brezmadežne, 3 George Street, Granton TAS. Po maši bo srečanje v župnišču pri ljubeznivem gospodu Berislavu Hunschemu.

Prva nedelja v juniju je binško praznik, ponedeljek, 5. junija pa praznik Marije, Matere Cerkve. **Na prvi petek v juniju, 2. junija, bomo imeli ob 7.30 zvečer sveto mašo skupaj s Slovaki** kot skupno praznovanje v pripravi na binško praznik.

Praznik Sv. Rešnjega Telesa in Krvi bo v četrtek, 15. junija. Telovsko procesijo bomo imeli v nedeljo, 25. junija, po deseti sveti maši. To bo tudi del našega skupnega praznovanja **15. obletnice državnosti naše domovine Slovenije.** Veseli smo, da pri tem sodelujejo vsa slovenska društva: SD Melbourne, SD Ivan Cankar iz Geelonga, SD Planica, SD St. Albans in SD Jadran s postavitvijo oltarjev ter sodelovanjem. Tisto nedeljo bo z nami praznoval tudi **moški oktet Zven** iz Črnuč, ki bo dopoldne sodeloval pri telovski procesiji v Kew, popoldne pa bodo pripravili praznični program na Slovenskem društvu Melbourne na Elthamu. Ob 6. uri zvečer bo ta dan slovenska **sv. maša v MORWELLU.**

KRST: Daniel A. K. BOGOVIČ, rojen 24.09.2005, Carlton VIC. Mati Julie Maria Kure, oče Tony Bogovič. Botra sta Rosa in Peter Kure. Sv. Ciril in Metod, Kew, 20.05.2006.

Lotti S. BOGOVIČ, rojena 24.12.2005, Carlton VIC. Mati Liselotte Louis Krause, oče Paul Bogovič. Botra sta Tony Bogovič in Emma Krause. Sv. Ciril in Metod, Kew, 20.05.2006. Oba je krstil p. Niko.

ODŠLI SO:

AMALIJA (LJUBA) VIHTELIČ roj. Hrvatini je umrla v Royal Melbourne Hospital 03.04.2006 na operacijski mizi (tumor na ledvicah). Rojena je bila 20.06.1934 v vasi Trpčane pri Ilirski Bistrici. V Avstralijo je prišla leta 1957 in se leta 1959 poročila z Marjanom (Mariom) Vihteličem iz Cola nad Vipavo. Zapuščča moža Maria, hčer Marijo (46 let) poročeno s Kevinom Morganom in tremi sinovi, sinova Danila (44 let) in Vinka (43), ki ima dva sinova; sestro dvojčico Drago Vadnjal v Avondale Heights, v Sloveniji sestro Marijo in brata Jožeta ter v Avondale Heights tudi družino pokojne sestre Vide Vadnal, ki je umrla pred 20. leti /1986/(mož Emil s sinom Jožetom in hčerko Suzano). Ljuba je bila polna življenja in zelo vključena v klubsko življenje na

Jadranu. Molitve zanjo smo imeli v kapeli pogrebnega zavoda Tobin Brothers v St. Albansu na cvetno nedeljo, 9. aprila, pogrebno mašo pa v cerkvi sv. Petra v East Keilorju ter nato pogreb na Keilor pokopališču naslednji dan, 10.04.2006.

ELICA PIA RIZMAL roj. **Dragar**, je sklenila svojo življenjsko pot na velikonočno nedeljo, 16.04.2006, na poti domov po končani slovenski radijski oddaji na radiu SBS v Melbournu. Nedaleč stran od kraja, kjer je v prometni nesreči leta 1981 umrl njen sin Matjaž, je zaradi neprilagodene hitrosti nasproti vozeče ženske, ki se je zaletela v Eličin avto, podlegla poškodbam prej kot v eni uri po nesreči. To se je zgodilo v kraju Kallista, v bližini Vinkove delavnice, na severovzhodnem delu Melbournu. O Elici je v teh Mislih nekaj zapisov, ki predstavljajo življenje in delo pokojne Elice v slovenski skupnosti v Melbournu in v vsej Avstraliji in izražajo našo skupno zahvalo za dar njenega življenja in dela. Elica je bila rojena 14.08.1943 v Celju. Leta 1962 je maturirala na mariborski 2. državni gimnaziji, vpisala študij arhitekture, po poroki z Vinkom Rizmalom leta 1963 pa sta odšla leta 1965 najprej za dve leti v Nemčijo ter pozneje v Avstralijo. V melbournskem pristanišču sta se izkrcala z ladje Flavio 21.12.1967. Sin Kris je bil rojen leta 1963 v Ljubljani, Matjaž pa leta 1972 v Melbournu. Elica je v letih 1978 do 1981 študirala na pedagoški akademiji v Mariboru slovenščino in angleščino in študij končala z diplomom. V Avstraliji je delala tudi kot registrirana prevajalka za angleščino in slovenščino, poučevala slovenščino in bila aktivno vključena v kulturno dogajanje slovenske skupnosti v Melbournu, tudi v vodstvu Slovenskega narodnega sveta Viktorije, ki je bil v času osamosvajanja Slovenije glavni glas v Viktoriji za priznanje Slovenije. Po smrti Matjaža leta 1981 sta posinovila Bojana (rojen 1974), leta 1985 se jima je rodila hčerka Zalika. Po Matjaževi smrti je Elica pričela delovati na slovenskem programu etničnega radia 3 EA, sedanjega radia SBS (Special Broadcasting Servis), kjer je na letošnjo veliko noč izrekla svoja zadnja voščila za veselo praznovanje. Zadnjo noč pred pogrebom je ležala na domu. Pogrebno slovesnost smo imeli v župnijski cerkvi Srca Jezusovega v Kew v petek, 21. aprila, ter nato še slovo v kapeli krematorija v Springvale.

MARJAN NANUT je umrl v Bodala Nursing Home v Kew 09.05.2006, okrepljen s svetim maziljenjem. V tem domu je preživel zadnji dve leti in pol. Rojen je bil 30.05.1936 v Podcerkvi pri Starem trgu pri Ložu. V Avstralijo je prišel leta 1960 in se leta 1961 poročil z Mileno Truden. V zakonu sta se rodili hčerki Lily in Rose. Lily je poročena s Kamom Gleesonom in imata dva otroka, Rose – bila poročena Novak, ima tri otroke. Marjan in Milena sta bila poročena 23 let. Marjan je bil glasbenik in je v tistih letih veliko igral po raznih

zabavah, rad pa je hodil tudi na lov, predvsem na jelene. Bil pa je dober delavec in je delal pri istem podjetju od leta 1961 do odhoda v pokoj leta 2001. Rad je delal z lesom in je bil mojster tudi v rezbarstvu. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v Kew 15.05.2006 ter nato pogreb na Keilor pokopališču.

ANTON KRNEL je dokončal svojo zemeljsko pot življenja v bolnišnici Maroondah v Ringwoodu v popoldanskih urah 12.05.2006. V jutru tistega dne je prejel zakrament sv. maziljenja, ko so bili ob njem njegovi najbližji. Rojen je bil 29.10.1931 v Radohovi vasi pri Pivki. V Trstu se je 11.01.1955 poročil z Marijo roj. Brgoč s Trnja pri Pivki. Tam se jima je rodil sin Stanko. Leta 1956 sta na Anzac dan, 25. aprila, prišla v Avstralijo, v Melbournu. Najprej je delal v gradbeništvu - na strehah, pozneje pa v klavnici. Z vsem veseljem je kot ustanovni član pomagal pri gradnji slovenskega doma SDM na Ethamu v 1970-tih. Zapušča ženo Marijo, sina Stanka z ženo Cheryl, hčerko Martho z možem Andrewjem Smith in otrokoma Leejem in Fiono, sestri Marijo Česnik in Rozo Ogrizek ter brata Petra z družinami in ostale sorodnike. Molitve zanj smo imeli 16.05.2006 v naši cerkvi v Kew, naslednji dan pa pogrebno mašo in nato pogreb na Springvale pokopališču, nedaleč stran od groba Milene Brgoč (Milenin mož Jože je brat Tonetove žene Marije, njeni sestri Silva Pertot in Milka Tavčar živita v Melbournu, prav tako njen brat Alojz Brgoč, sestra Zofka Kočevar živi na Norveškem, sestra Lojzka Brgoč pa v Postojni, sestra Tončka pa je pokojna že 42 let).

Sožalje v znamenju in luči Vstalega Gospoda izrekamo vsem žalujočim domačim, sorodnikom in prijateljem. Naše pokojne pa priporočajmo z molitvijo in daritvijo sv. maše Božji dobroti in usmiljenju. Naj počivajo v miru Božjem!

p. Ciril

ZAHVALA

Ob izgubi žene, mame in stare mame se prav lepo in prisrčno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so Ljubo Amalio Vihtelič spremljali na njeni zadnji poti, darovali cvetje ali v sklad za rakava obolenja.

Hvala vsem za izrečena sožalja in obisk na našem domu. Posebna zahvala patru Cirilu za vso pomoč in skrb, za molitev rožnega venca, litanij in naslednji dan za darovano pogrebno mašo. Hvala vsem za udeležbo v velikem številu, gospodinjam na Jadranu za pecivo in postrežbo na sedmini, prav tako Tonetu in Milanu Iskra, ki sta stregla za barom, pevskemu zboru Planika in našemu vnuku Mathew, ki je zapel pesem Mama in je bilo zares ganljivo. Verjamem, da Ljuba sedaj uživa nebeško kraljestvo, saj je na zemlji prestala veliko boleznih. Naj počiva v miru Božjem!

Mož Marjan, sestra Draga Vadjal in naše družine.

Obnovitev akreditacije Doma Matere Romane

Ko so se po dolgih letih nabiranja denarnih sredstev in enoletne gradnje februarja leta 1992 odprla vrata Doma počitka matere Romane, slovenskega hostela za ostarele, v slovenskem verskem in kulturnem središču ob slovenski cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda v melbournskem predmestju Kew, se je dalo še marsikaj narediti 'po domače'. Pokojni pater Bazilij je večkrat rekel: "Naredimo lepo fletno po domače, pa bo šlo". Danes tako ne gre več. Za vse so predpisi in pravila, dostikrat celo pretirana. Vse je treba zapisati in po predpisih dokumentirati.

Ob priliki obnovitve akreditacije Doma Matere Romane za poslovno dobo od junija 2006 do junija 2009 želim na kratko opisati, kaj akreditacija pravzaprav pomeni. Akreditacijo podeljuje ministrstvo za zdravstvo in ostarele, na predlog 'Aged Care Standards and Accreditation Agency'. Biti akreditiran pomeni, da dom izpolnjuje vse pogoje zveznega ministrstva za zdravstvo in ostarele in je zato kot pooblaščen ustanova upravičena za državno denarno podporo. Denarna podpora (subsidy) je nujna za kritje stroškov vsakodnevnega poslovanja. Brez finančne podpore se Dom s 30 posteljami ne more vzdrževati. Podpora znaša dvakrat več kot vsota, ki jo plačajo stanovalci sami.

Predpisi in pravila, ki jih postavlja zvezno ministrstvo za zdravstvo in ostarele, objavljena v tako imenovanem "The Aged Care Act 1997", so napisana tako, da zagotavljajo čim bolj kvalitetno življenje in dostojanstvo vsakega stanovalca. Pravila določajo administrativne postopke, način izvajanja in nudenja

bolniške nege, pripravo in minimalno sprejemljivo kakovost hrane, odnosov in obnašanje uslužbencev do stanovalcev, pravice stanovalcev in sorodnikov in drugo. Skratka, vse kar je povezano z življenjem in oskrbo v domovih za ostarele in druge, ki so potrebni nege. Predpisov in pravil se je treba strogo držati. Tako je tudi prav. Ljudje, ki si sami ne morejo ali ne znajo več pomagati, morajo biti zaščiteni pred ne preveč tankovestnimi, brezsrčnimi, grobimi, lakomnimi in nepoštenimi upravljavci in uslužbenci.

Z veseljem sporočam vsem rojakom, stanovalcem, sorodnikom in prijateljem, da je bila prošnja Doma matere Romane za obnovitev akreditacije pozitivno rešena. Strokovna dvočlanska komisija je ugotovila, da Mother Romana Home, Slovenian Hostel for the Aged, izpolnjuje vse pogoje za poslovanje do junija 2009.

Za primer naj navedem pohvalne besede, ki so bile izrečene ob zaključku dvodnevne obiska ocenjevalne komisije:

"Od trenutka, ko smo vstopili v vaš Dom, nas je objelo toplo domače počutje, vidno je sproščeno vzdušje med stanovalci in uslužbenci. To ni le dom za ostarele, to je pravi domek. Hrana je fantastična. Vidi se, da za vaše uslužbenke to ni le zaposlitev, ampak pravi poklic.

Zaposleni dobro poznajo pravila, kar pomeni, da imate dober učni program. Ne razumemo, kako lahko kot ustanova s 30 posteljami shajate z denarnimi sredstvi, ki jih imate na razpolago. Imate zelo sproščen in nadvse prijazen način komuniciranja med zaposlenimi, upravo, sorodniki in stanovalci. Vsa dokumentacija je odlično in skrbno urejena. Dom je čist, vzorno upravljan in zelo dobro vzdrževan – v njem prijetno diši. Zdravniška nega je odlična. Vestno skrbite za verske, kulturne, duševne in druge potrebe stanovalcev; cerkev je blizu in lahko dostopna.

Standard 3: Življenje v domu je nadvse prijazno, lepo domače vzdušje izžareva krščansko toplino, to je zelo pomembno. Vse, kar ste obljubili pri zadnji akreditaciji, ste izpolnili in dopolnili.

Vsi sorodniki, pogovarjali smo se z mnogimi, so nadvse zadovoljni z nego in načinom življenja v domu.

Poizkušali smo najti kakšno napako ali pomanjkljivost, pa nam ni uspelo. Odlična ocena. "

Zaupniki Doma: Simon Grilj, David Hvalica, Ana Marija Cek, Stanko Prosenak - predsednik, Sandra Krnel- upravnica in p. Ciril. Manjka zaupnik Marko Zitterschlager.

Že več let je naš Dom na glasu kot eden najboljših domov te vrste v Melbournu. Zato naj nikogar ne preseneča, da smo ponovno slišali prijetno pohvalo in laskave besede. Za vsakim uspehom se pa skrivajo ljudje, ki si zaslužijo pohvalo in priznanje za dobro opravljeno delo. V prvi vrsti gre priznanje in pohvala skrbni in zavedni upravnici gospe Sandri Krnel. Brez dobrega vodstva, pravega odnosa in pravilnega vzora do uslužbencev in stanovalcev ne more biti pozitivnih dosežkov. Dosežkov, ki se jih za denar ne da kupiti. Le delo, opravljeno z dobro voljo in ljubeznijo, je tisto, ki rodi prave sadove, obojega pa Sandri Krnel ne manjka. Enako velja tudi za celotno delovno ekipo, ki jo nadzira, zelo sposobna in zvesta, kvalificirana bolniška sestra Helen Adams.

V imenu celotnega odbora zaupnikov Doma matere Romane, voditelja slovenskega misijona v Melbournu patra Cirila Božiča in misijonarke Marije Anžič, se

Zaupnika Doma od začetka Marko Zitterschlager in Stanko Prosenak z upravnico Sandro.

celotni delovni ekipi z upravnico Sandro na čelu prisrčno zahvaljujem za odlično opravljeno delo.

Stanko Prosenak, Predsednik zaupnikov DMR Odbora zaupnikov Doma matere Romane

***Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
11-15 A' Beckett Street KEW VIC 3101***

***Phone: 03 9853 1054
Fax: 03 9855 0811
E-mail: romanahome@optusnet.com.au***

Dom počitka matere Romane je ustanova slovenskega misijona v Melbournu, ki nudi bivanje v domačem okolju ostarelim in tistim, ki potrebujejo nego. Poleg prijaznega krščanskega okolja in domače družbe vam nudimo toplo in udobno sobico, okusno domačo hrano, popolno zdravniško nego in oskrbo. Slovenska cerkev svetih bratov Cirila in Metoda je oddaljena le slabih 20 metrov in dostopna po klančini, ki pelje naravnost v prve klopi, rezervirane za stanovalce doma počitka.

Pogoj za sprejem v dom je tako imenovani "Aged Care Assessment", katerega vam pomaga preskrbeti vaš zdravnik, tarifo pa določa Centrelink na podlagi posameznikove pokojnine in ostalega premoženja. Pogoj sprejema v slovenski dom počitka ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi zdravstvenega stanja in potrebne nege.

Ste mogoče že razmišljali, kakšno bi bilo življenje v domu ali pa enostavno želite kaj več vedeti? Potem je res najbolje, da pokličete upravnico gospo Sandro Krnel in se dogovorite za primeren čas srečanja in ogleda doma. Le v pogovoru z gospo Sandro boste dobili pravilne odgovore na vsa morebitna vprašanja in seveda potrebne dokumente za predstavitev na Centrelinku.

V spomin Elici Rizmal

Avstralski Slovenci znova žalujejo

“TEŽKI ČASI SE BLIŽAJO Z BLAZNO HITROSTJO ...”

“TEŽKI ČASI SE BLIŽAJO Z BLAZNO HITROSTJO...”mi je na koncu svojega internetnega sporočila napisal na veliki petek Vinko Rizmal iz Avstralije. Kakšni težki časi, sem se spraševala, toda vse je ostalo nekje v zraku, nedorečeno. Za tem mi je še Elica Rizmal, njegova soproga, čestitala za praznike. In na velikonočno nedeljo je ni bilo več! In prišlo je spet Vinkovo sporočilo:

“Aurelia Pia Rizmal – Elica, je bila rojena 14. avgusta 1943 v Celju, sicer pa je do odhoda v Nemčijo za dve leti in leta 1967 v Avstralijo, živel v Mariboru ... ‘She was only seventeen and he was one year more...,’ ko sva se spoznala. Bila je sigurno najbolj pošteno in pozitivno bitje, kar sem jih kdaj poznal in kakšna čast in sreča je bila živeti z njo ... Kdo me bo zdaj vsako jutro pozdravil z nasmehom ...?”

Elica Rizmal je imela na velikonočno nedeljo, 16. aprila 2006, še svojo zadnjo oddajo v slovenskem jeziku na najbolj raznoliki radijski postaji na svetu, državni SBS (Special Broadcasting Service) v Melbournu, kjer se govori 68 različnih jezikov. Opravila je še svoj zadnji intervju z mariborskim humoristom Vinkom Šimekom, ki naj bi se skupaj s Heleno Blagne in drugimi umetniki podal že čez nekaj dni na gostovanje v Avstralijo. Potem se je okoli enajste ure zapeljala proti domu, proti svoji farmi Pohorje v Monbulk, v severno-vzhodni okolici Melbournu. Samo dvanajst minut je še bilo potrebnih ..., pa je usoda hotela drugače - trknilo je! ne po njeni krivdi in ... enostavno je ni bilo več! Za vedno je zapustila svojega moža Vinka, hčerko Zaliko, sina Krisa, posvojenca Bojana, sorodnike in prijatelje, predvsem pa celotno avstralsko skupnost, ki jo je tako zelo potrebovala. Slovenstvo je bil njen svet, bila je prepričana, da z njim čuti, diha in da ga razume. Slovenijo - svojo prvotno domovino - je neizmerno ljubila in z možem sta jo obiskovala skoraj vsako leto, saj sta si pod Pohorjem zgradila lep dom. Živel je polno, aktivno življenje. V svet je zrla vedno s polno upanja in v vsaki še tako temni plati je videla nekaj svetlega.

In kdo je bila pravzaprav Elica Rizmal? Zelo težko se bo zbrati in zapisati vse njene dejavnosti; najmočnejši so pa spomini na ure in dneve, ko sva skupaj kovali načrte za boljšo avstralsko Slovenijo pa tudi za novo državo Slovenijo ob osamosvojitvi.

Elica Rizmal je med avstralskimi leti končala Pedagoško šolo v Mariboru, 24 let je bila novinarka in 14 let urednica - novinarka slovenske oddaje na radiu SBS v Melbournu, bila je poročevalka in sodelavka pri mnogih slovenskih radijskih postajah po svetu, vzgojiteljica mladih kadrov za radijske aktivnosti, registrirana prevajalka za slovenski in angleški jezik, nekaj let je bila dejavna v slovenskem društvu Planica - Melbourne, kasneje pa tajnica v Slovenskem narodnem svetu (SNS) Avstralske slovenske konference (ASK) za Svetovni slovenski kongres (SSK), odgovorna tudi za stike z mediji, in v tej vlogi je organizirala mnoga srečanja s slovenskimi in avstralskimi politiki ter z njimi imela tudi intervjuje vse od časov “četverice” (z Janezom Janšo, v Avstraliji s takratnim ministrskim predsednikom Bobom Hawkom), bila je delegatka Avstralije ob ustanovitvi SSK v Ljubljani leta 1991, dolga leta je pripravljala kulturne prireditve in za to dejavnost prejela leta 2000 ob slovenskem prazniku avstralsko Prešernovo nagrado (podelil SNS Viktorije), aktivno je sodelovala pri Dobrodelni organizaciji v verskem in kulturnem središču sv. Cirila in Metoda (v sklopu SNS), do zadnjega trenutka obiskovala bolne in pomoči potrebne, sodelovala pri denarnih nabirkah za Slovenijo, zbirala koale za novo Pediatrično kliniko v Ljubljani (v okvirju projekta Glasa Slovenije), tri leta in pol sta z možem Vinkom pripravljala enourne televizijske oddaje za Community Channel 31 - Melbourne, sodelovala je pri petletnem družinskem projektu “Stara trta” (Vinko je namreč prinesel cepič mariborske stare trte v Avstralijo in posajena je v Yarra Ranges v predmestju Melbournu) in še marsikaj bi lahko zapisala.

Zadnjo noč pred pogrebom je Elica ležala v hiši žalosti na svojem domu, obdana z drevjem in cvetjem, ki ga je tako ljubila in v krogu svojih najbližjih. Ob odprti krsti so ob njej zmolili in se od nje poslavljali prijatelji, znanci, najbližji, do naslednjega jutra, ko se je karavana treh črnih limuzin podala na njeno zadnjo pot proti središču Melbournu, na pot, ki jo je sama na tisočkrat varno prevozila.

Na stotine prijateljev, znancev, predstavnikov slovenske skupnosti iz vse Avstralije, kolegov z SBS radia, slovenskih vladnih predstavnikov, otrok in mladina se je udeležilo pogrebne svečanosti v cerkvi Sacred Heart

v Kew. Pogrebno svečanost je vodil pater Ciril Božič in so jo izvedli po zamisli Eličinih najbližjih in njenih avstralskih sosedov, dolgoletnih prijateljev, ob tehnični pomoči SBS radia. Od Elice so se z besedami poslovili predstavniki slovenske skupnosti v Avstraliji, slovenski vladni predstavniki in predstavniki SBS radia.

Elica je bila kremirana v Melbournu in do nadaljnjega žara s pepelom počiva doma, vse do dne, ko bo del njenega pepela posut v avstralskem gozdu in po njenem ljubljenelem Pohorju, tako kot sta z možem Vinkom posula del pepela njunega ljubega sinka Matjaža, starega komaj 9 let, ki ga je davnega leta 1981 smrtno zadel avto. Te izgube nista nikoli prebolela in morda je bilo prav to razlog, da se je tako razdajala in hitela živeti - da bi pozabila.

Avstralska slovenska skupnost in nasploh slovenstvo je z Elico izgubilo kot opal dragoceno osebnost, ki bo ostala nenadomestljiva ...

Na koncu tega zapisa me vleče sila še neizgovorjenih besed: Moja draga prijateljica Elica, slutim, kako odhajaš in se oddaljuješ, kot da boš izginila, a se spet vračaš ... v moje misli in srce. Imela sem te rada in nikoli te ne bom pozabila ...

Stanka Gregorič, Maribor, Moja Slovenija – maj 06

Ljubi, dragi Elici Rizmal

Zlata moja Elica, imam Te pred očmi,
kako lepo po radiu govoriš.

Prijazna si do vseh ljudi,
razumna, požrtvovalna, vsevedna,
dalekovidna rožica. Ne morem verjet,
da Ti Elica si morala umret.

Kruta smrt ne izbira,
najraje dragocene rožice pobira.

Kdor jo kliče, si umret želi,
mimo takih kar leti.

Elica, Tvoja pot življenja ni bila vedno zlata.

Žalost Ti je sedaj odprla nebeška vrata.

Pret leti je Tvoj otrok - sinček v nebesa šel,
sedaj bo tebe mater v naročje vzel.

Vsemogočni Bog je pravični sodnik,
ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

Tvoj sinček je sprosil Boga,
da boš pri njemu za vedno bila.

Celi družini v tolažbo naj bo,
da nazadnje poletimo gor v nebo.

Nič ni nemogoče, vse se zgodi,
kar vsemogočni želi.

Vsej družini globoko sožalje.

Marcela Bole, 19. april 2006.

ZAHVALA

**Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše
drage žene, mamice, stare mame in tete Elice**

Aurelie Pie Rizmal – roj. Dragar

14.08.1943 – 16.04.2006

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo
v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji
poti, ji darovali cvetje ali namesto cvetja
darovali prispevke za bolnišnici St. Vincent in
Angliss Hospital FTG, ter nam
izrazili pisna in ustna sožalja. Hvala verskemu in
kulturnemu središču v Kew – patru Cirilu Božiču in
Mariji Anžič, hvala družinam Job, Mitchell, Postma,
De Lacy, Slapar – Koman, hvala kvartetu Fistrič
za občuteno petje in Marini za zadnji ples, hvala
vodstvu in novinarjem SBS radija - Tanji in Karolini,
Meti Lenarčič z radia 3ZZZ, hvala vsem govornikom
za lepe besede slovesa:

Malou Logan in Doris Leung – SBS Radio, Bojanu
Bertonclju - odpravniku poslov Veleposlaništva RS v
Canberri, Alfredu Brežniku – častnemu generalnemu
konzulu za NSW, Heleni Leber, Veri Brne, Luciji
Srnc, Štefanu Merzelu, Yvonne De Lacy, hvala
Kamici Žele in Društvu sv. Eme in vsem, ki ste nam
kakorkoli pomagali,

hvala Florjanu Auserju - Glasu Slovenije in vsem
voditeljem slovenskih programov širom Avstralije
za občuteno poročanje, hvala sosedom, prijateljem,
...znancem...

Posebna hvala prijateljem, znancem, radijskim in
časopisnim sodelavcem in ustanovam širom sveta,
ki so nam v teh težkih trenutkih izrazili sožalje in
izkazali spoštovanje in spomin na Elico
v številnih radijskih oddajah in v časopisih.

Hvala pogrebniemu podjetju Heritage & Heritage
in hvala g. župniku Malcolmju Crawfordu za uporabo
prelepe cerkve Sacred Heart v Kew.

Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoci: njeni najdražji.

*Istočasno se zahvaljujemo vsem posameznikom in
organizacijam širom Avstralije, v Wollongongu,
Sydneyu, Canberri, Brisbanu, Adelaidi in Melbournu,
ki so priskočili na pomoč*

*in so s svojim trudom prispevali k uspešno
izpeljanemu gostovanju umetnikov iz Slovenije
v Avstraliji, pod imenom: »Veselite se z nami«.*

Hvala! – Vinko Rizmal

IZ SPOMINOV NA SREČANJA Z ELICO

Z Elico sem se kar nekaj let srečeval na radiu SBS. Prva leta, ko nas je bilo na radiu več (Helena in Ivo Leber, pa Derry, nekateri občasni sodelavci...), se je poleg rednega programa posebej posvečala otroškim in kulturnim prispevkom. Takrat sem pripravljala tedenske duhovne nagovore, izjemoma sem lahko dodal kaj iz slovenske literarne zakladnice. Že takrat sva se po končani radijski uri večkrat pogovarjala o najrazličnejših vprašanih od inkvizicije in celibata, do trpljenja, smrti in posmrtnega življenja. V svojih iskanjih in kljubovalnosti je bila iskrena. Ko je v celoti prevzela odgovornost za slovenske radijske ure, ki so nastajale v studijih SBS-a v Melbournu, so bila najina srečanja še pogostejša. Velikokrat sva se borila za minute, zlasti pri velikonočnih in božičnih oddajah, ki

so bile običajno kar celo uro, zadnja leta pa vsakič bolj okleščene. Tudi zaradi tega sem se poslovil od radia. Z Elico sva se še naprej srečevala tako v verskem središču kot na društvih. Še naprej sva se pogovarjala o najrazličnejših temah, ki jim nisva prišla do konca. V mnogih stvareh zelo blizu, v drugih vsak na svojem bregu, a nikoli tako daleč, da se ne bi znova srečala. Občudoval sem njeno delovno vnemo. Radio je bil del njenega življenja in velikokrat je napela vse sile, da bi poslušalcem slovenske ure posredovala kar največ. Ob njeni smrti, za katero sem zvedel verjetno prej kot marsikdo v Melbournu, sem bil takoj pri enem od nedokončanih pogovorov. Sklenil sem ga v radijski kapeli. Tudi Elica je na trenutke rada sedla v cerkveno klop, ker se je tam počutila dobro. Tako kot vsak, se je tudi ona na svoj način pogovarjala s svojim Bogom.

Tone Gorjup, Slovenija

Tradicionalno VI. vseslovensko srečanje Slovencev

Komisija Državnega zbora Republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu tudi letos pripravlja **tradicionalno VI. vseslovensko srečanje Slovencev**, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije. Vseslovensko srečanje, ki bo letos potekalo šestič, bo v četrtek, **6. julija 2006** v veliki dvorani Državnega zbora Republike Slovenije in bo trajalo od **10.** do predvidoma **18. ure**.

Državni zbor Republike Slovenije je aprila letos sprejel prvi sistemski zakon, ki bo uredil odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja.

Zakon ureja različna področja sodelovanja, pomembna novost pa je rešitev, ki predvideva ustanovitev Svetov za Slovence v zamejstvu in za Slovence po svetu, kot stalnih posvetovalnih teles Vlade Republike Slovenije. Sestavljajo ju predstavniki državnih organov, institucij, političnih organizacij in organizacij civilne družbe iz Republike Slovenije ter iz zamejstva in sveta, oba Sveta pa imata po zakonu pomembno vlogo pri izdelavi strateških ter razvojnih dokumentov.

Število udeležencev na vsakoletnem vseslovenskem srečanju iz leta v leto narašča, udeleženci prihajajo iz vseh delov sveta. Letošnje srečanje je zato priložnost, da se med udeleženci vzpodbudi razmišljanje o strateških dokumentih, v katere pripravo bosta vključena oba Sveta. Morebitne smernice, ki bi jih na srečanju oblikovali bodo lahko ene izmed izhodišč za začetek delovanja Svetov na področju priprave strateških dokumentov, po drugi strani takšno srečanje predstavlja pomembno demokratično osnovo za pripravo strateških dokumentov v obeh svetih.

Nov Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci v zamejstvu in po svetu je osnova za sprejemanje potrebnih strateških dokumentov, saj do sedaj strategija do Slovencev po svetu še ni bila izdelana, niti ni bilo resnejših debat o njeni morebitni pripravi.

Potrebo za pripravo strategije za Slovence v zamejstvu je Komisija na osnovi posveta v Državnem zboru že obravnavala in pri tem sprejela določene smernice, ki jih je posredovala Vladi, da jih ta upošteva pri nadaljnji pripravi. Vseslovensko srečanje je priložnost, da skupaj s Slovenci v zamejstvu ugotovimo, kako daleč je izdelan predlog in da se zainteresirano javnost in predstavnike zamejstva s tem vključi v njegovo pripravo.

Poleg plenarnega zasedanja, kjer bodo predstavljeni tudi pomembni dosežki Slovenije na področju zakonodaje, ki ureja položaj Slovencev zunaj njenih meja, bo delo razdeljeno v dve temeljni delavnici: za Slovence v zamejstvu in za Slovence po svetu. Delo v zvezi z zamejsko problematiko bo potekalo v dvorani Državnega sveta, delo v zvezi s problematiko Slovencev po svetu pa v Veliki dvorani Državnega zbora.

Na plenarnem zasedanju bodo Slovence pozdravili predstavniki slovenskih oblasti, delavnico za slovensko avtohtono narodno skupnost v sosednjih državah bo svečano odprl njen predstavnik Rudi Pavšič, za Slovence po svetu pa dr. Branko Zorn.

Tako kot vsako leto bo poskrbljeno tudi za kulturni program, v katerem sodelujejo Slovenci iz zamejstva in sveta.

Vljudno Vas vabimo, da se udeležite vseslovenskega srečanja. Končen program Vam pošljemo kasneje.

Lepo Vas pozdravljamo, **Mag. Janez Kramberger**

Anica Markič v krogu svoje družine - z možem Lojzetom, sinom Davidom in hčerkama Tanio in Lydio - na praznovanju 60. rojstnega dne.

Angelca Veedetz je 9. maja letos praznovala 60. rojstni dan. Na fotografiji z možem Jožetom.

Čestitamo vsem jubilentom!

Helena Leberj je 20. maja praznovala 65 rojstni dan, njen mož Ivo pa 27. maja 85. Na fotografiji na veliko noč v Kew z vnukom Harryem in vnukinjo Mio.

Med sveto mašo na praznovanju materinskega dne v Geelongu.

Vaši darovi:

BOG POVRNI VSEM DOBROTNIKOM!

ZA BERNARDOV SKLAD: \$140: Franc Golc, Ivanka Basioli. **\$70:** Ivan Petelin, Zvonimir Hribar. **\$60:** Sandra Dolenc. **\$50:** Sanda Potočnik, Anica Smrdel, Franc Vodušek, Franc Šveb. **\$40:** Rudi Žele, Mihaela in Viktor Semelbauer. **\$25:** Mario Vihtelič. **\$20:** Luisa Prpič, Jože Balažič, Gracijela Remec, Hermina Volk, Lojze Kastelic. Vera Škraba, Maria Gorjan, Ferdo Jelerčič, Emilija Arnuš, Irma Barič, Slavka Drezga, Miro Krševan, Ivan Pišotek, Franc Sauli, Ana Stathopoulos, Danica Perko, Rosina Tkalčević, Zdenka in Valentin Zupančič, Anica Pegan, Rafael Koren, Danilo Kreševič, Karlo Knap, Marija Rotar, Anita Magajna, Albin in Ivana Smrdel, Slavko Jernejčič, Krista Mautner, Lilijana Brezovec, Marija in Matija Cimerman, Ivan Deželak, Anton Vrisk, Elizabeth Vajdič, Mario Jenko, Ivan Legiša, Janez Ritoc, Francka Wetzel, Daniela Slavec, Barica Brodnik. **\$10:** Tone Tomšič, Martin Šuštarčič, Rozika Pless, Sonja Majcen, Irma Zadel, Fredi Milner, J. Ploy, Marija Grum, Ana Kapaun, Frank prosenik, Alojz Ašenberger, Franc Pavlovič, Ivanka Kontelj, Viljam Bauer, Štefanija Andlovec, Rudi Iskra, Marija in Drago Logonder, Alojzija Koničanin, Jože Zorman, Frank hartman, Mira Lokner Pintar, Justina Miklavec, Zdenka Novak, Ignac Kalister, Ivan Košak, Štefanija Vitez, Anton Roth, Jože Dekleva, Vera Kenda, Matija Štukelj, Marija Krnel. **\$5:** Anna Glivar, Jadranka Rutar, Alice Kristančič, Marija Spornjak, Marija Urbas, S. Ogulin. **ZA LAČNE: \$70:** N.N. iz Geelonga. **\$50:** Marta in Anton Kristan. **\$20:** druž. Gombač, Ivan Mervar. **ZA p. PEPIJA: \$20:** Mimi in Ivan Lapuh. **ZA p. MIHA DREVENŠKA: \$135:** Albina Konrad poslala od prodaje butaric. **ZA MISIJONE: \$200:** T.A. Konda. **\$50:** Barica Brodnik. **ZA BOLNIŠNICO V NANGOMI: \$30:** Pepi in Tone Mikuš.

IZ KLUBA PANTHERS TRIGLAV

piše Martha Magajna

Posloveli smo se od generalnega managerja

Dosedanji generalni manager kluba, Andrew Gardner, je bil po zelo uspešnih dveh in pol letih delovanja prestavljen v Panthers Club v Richmondu. Ta klub je precej večji kot Panthers Triglav in videti je, da mu je treba posebnega gospodarskega talenta, ki ga je v našem klubu pokazal Andrew. Pogrešali ga bomo, saj je bil zelo dober in prijazen in vedno pripravljen poslušati, kadar smo prihajali k njemu s takimi ali drugačnimi problemi etničnega značaja. Za novega generalnega managerja prihaja v Panthers Triglav Huy Wu, zelo sposoben mlad mož vietnamskega porekla, ki je bil doslej assistant manager v Clubu Panthers Mekong v Cabramatti in smo ga že pogosto srečevali v našem klubu, ko je prihajal na seminarje in posvetovanja. Star je 34 let, družinski mož in očka nekaj mesečnega sinčka. V pogovorih z njim smo opazili, da ima kot Avstralec priseljeniškega porekla še več posluha za naše želje, potrebe in tradicije in naš klubski odbor, v katerem je večina direktorjev Slovencev in prav gotovo ne bo imel problemov. Pripravljalni odbor za SLOVENIAN OF THE YEAR 2006 AWARDS pa se že na veliko pripravlja na vsakoletno svečanost, v nedeljo, 18. junija, ko bodo v čast dnevu državnosti Republike Slovenije podeljena priznanja zaslužnim avstralskim Slovincem za njihovo delo v slovenski skupnosti v NSW. Prijave prihajajo, vabila odhajajo, pripravljajo se papirji in priznanja, vendar, če se želi še kdo prijaviti, je še čas, preden komisija odloči, kdo je od vseh zaslužnih predlaganih najbolj zasluži priznanje.

KONCERT "VESELITE SE Z NAMI!"

Medtem pa smo imeli koncert z vrhunskimi glasbenimi umetniki iz Slovenije, pevko Heleno Blagne, harmonikarjem Robertom Goterjem, humoristom Šraufcigarjem in ansamblom Ave. Ne bom rekla veliko o njih, ker so nastopali v vseh slovenskih klubih in organizacijah in vsi že vedo, kako čudovito doživetje je bil ta koncert. Rekla bi le - med drugim - da že dolgo nismo slišali, da bi kdo zapel avstralsko himno tako

Prejšnji manager Andrew Gardner in novi manager Huy Wu.

lepo in občuteno, kot jo je zapela Helena. Hvala vsem za nepozabno popoldne, hvala tudi Vinku Rizmalu za vse delo, ki ga je vložil v to turnejo, posebej pa še hvala odboru Slovenskega društva Sydney, ki je ob Vinkovi - in naši - težki izgubi, prevzel skrb za skupino iz Slovenije in njihov del turneje po NSW, njihovo namestitev, prevoz in druge potrebe.

Predsednik Panthers-Triglav Peter Krope, Helena Blagne in predsednik SD Sydney Robert Fisher.

IN KAM SMO POTOVALI TOKRAT?

Naši avtobusni izleti postajajo tako popularni, da imamo avtobuse zasedene že kar za dva izleta vnaprej. Na zadnjem izletu smo obiskali Hunter Valley, kjer smo si najprej ogledali prelepe vrtove sredi vinogradov. Pergole, otočki, mostički, ki vodijo iz enega lepšega dela vrtov v drugega, vse je čudovito lepo. Za tiste popotnike, ki težko hodijo, so na razpolago odprta vozila (seveda ne zastoj, posel je posel!), ki potem popeljejo izletnike po lepo speljanih poteh. Takoj čez cesto od vrtov pa je zelo priljubljen park, kjer so postavljene BBQ pečice med senčnicami, kjer si lahko pripraviš kosilo v naravi, potem pa seveda na vinsko pokušnjo v eni od popularnih vinskih kleti, pa še obisk v tovarni čokolade. Nikomur ni bilo žal, da smo odšli na pot zgodaj zjutraj in se vrnili precej pozno, da smo si lahko vse ogledali. Seveda je bil zvečer avtobus za toliko zabojev vina težji, kaj pa bi drugače hodili v vinske kleti?!

Naslednji izlet bo v mesecu juniju, ko si bomo ogledali kitajski tempelj NAN TIEN v WOLLONGONGU in moderni čudež gradnje, novi most na cesti proti National Parku, za katerega pravijo, da se razteza prav nad morjem in nudi čudovit razgled. Ker pa je tudi ta avtobus že popolnoma zaseden, smo že organizirali naslednji izlet, v zimskem času, konec avgusta, ko ni mogoče prebiti preveč časa na prostem, zato bomo obiskali »live show« v velikem klubu v GOSFORDU; v mesecu oktobru pa FLORIADO v CANBERRI.

PRAZNOVANJE ANZAC DNEVA 2006

Tako, kot vsa Avstralija slavi Anzac dan kot spomin na vse padle, ki so se borili za svojo domovino, tudi v našem klubu že več desetletij slavimo ta dan kot spomin na naše padle v vseh vojnah. V njihov spomin je vsako leto ta dan balinarsko tekmovanje za Anzac pokal, ki sta ga letos osvojila balinarja Dora Hrvat in Jože Fišer. Peter in Cvetka Berginc, ki sta bila skupaj z Rudijem Jaksetičem in Albinom Sedmakom sponzorja dneva, pa sta prav na ta dan z družino proslavila Petrov rojstni dan. Si lahko mislite, imeti rojstni dan ravno na Anzac dan! Vse najboljše vsem slavljenecem!

Po končanem tekmovanju smo se pred spomenikom Ivana Cankarja na dvorišču zbrali člani in prijatelji vseh narodnosti. Žametni glas Rebece Keen se je s himnoma obeh domovin dvignil proti večernemu nebu, sledile pa so mu molitve za padle, ki sta jih vodila pater Valerijan Jenko in naš stari prijatelj, nekdanji župan mesta Fairfield in preko 34 let član našega kluba, Ken Chapman. Dva mlada

Pred hišico Janka in Metke v Hunter Valley vrtu.

Kadeta Daniel Šuber in Paula Keen polagata cvetje na Anzac dan.

avstralska Slovenca, Paula Keen in Daniel Šuber v kadetskih uniformah sta položila cvetje pred spomenik.

Po minuti tišine in po nepozabnih besedah: »They will grow old, as we grow old, ... we will remember them! Less we forget!«, smo se vrnili v klub na večerjo in brezplačnemu kozarcu piva, in spominjali smo

se tudi vseh tistih, ki jih ni več med nami med nami.

BALINARJI TRIGLAVA

Vreme se ohlaja in bolj zgodaj se mrači, ni pa videti, da bi se navdušenje za balinanje kaj zmanjšalo. V mesecu marcu in aprilu smo balinali in se veselili pod pokroviteljstvom slavljenec, ki imajo v teh mesecih

Peter in Cvetka Berginc slavita Petrov rojstni dan na Anzac dan.

Sponzorji balinanja: Rudi Rolih, Marija Krančič in Jože Slavec.

**Pokal Anzac dneva sta si priborila
Jože Fišer in Dora Hrvatin.**

**Mladinski prvaki Avstralije
s trenerjem Lojzetom Magajna.**

rojstne dneve: Peter in Ivica Krope, Marija Gomboc, Jože Slavec, Marija Krančič, Rudi Rolih, Vinko Samsa in Emil Lozej. Prispevki slavljenecv pomagajo, da imamo poleg športa tudi prijetno družabno življenje, ko po končanem tekmovanju pa sedemo k skupni večerji.

Za seboj imamo mladinsko prvenstvo Avstralije v balinanju in zmago je odnesla trojka mladih tekmovalcev: Luke Miner iz Panthers-Triglav, Nicholas

Rossi iz kluba Marconi in Mathew Crook iz Griffitha. Trener vseh treh je triglavski trener Lojze Magajna. Medtem, ko na baliniščih Triglava potekajo čez dan redna tedenska tekmovanja med klubskimi balinarji, trenirajo ob večerih dvakrat ali trikrat na teden enkrat mladinci, ki se pripravljajo na izbirno tekmovanje za svetovno prvenstvo v Biella (blizu Torina) v Italiji, drugič pa odrasli, ki se po zmagi na prvenstvu NSW pripravljajo na prvenstvo Avstralije v Perthu v začetku meseca junija letos. Tudi prvo mesto v NSW sta si priborila Lojze Magajna in njegov partner Steven Chiandotto iz kluba Fogolar Furlan, ki bosta tako zastopala NSW v tekmovanju za najboljše balinarje v Avstraliji, daljšega potovanja, kot do Perthu pa tudi v najboljšem primeru ne bosta imela, ker svetovno prvenstvo za odrasle poteka samo vsako drugo leto in tako ga letos ne bo.

**Tretja generacija na otroškem
igrišču kluba Panthers-Triglav.**

MATERINSKI DAN V KLUBU PANTHERS TRIGLAV.

V času, ko toliko naših članov rajši ostaja doma, ker jih mučijo leta ali bolezni, je lepo videti, ko se na materinski dan zberejo družine in okoli mame in stare mame je vedno večje število otrok in vnukov ali celo pravnukov. Kuharji v klubu Panthers Triglav so se posebno potrudili, da so postregli z neizmernim številom dobrot, tako da se materam, ki so prišle na ta dan z družinami v klub, ni bilo treba truditi s pripravljanjem hrane v domači kuhinji. Še posebno so bile priljubljene morske specialitete in vsi tisti, ki si niso napravili rezervacij, so morali počakati, da so nekateri pojedli in odšli, kot imajo mlajše družine navado. Komaj čakamo, da bomo dobili še dodatno jedilnico, ki bo ob večjih svečanostih razbremenila stisko za prostor v dvorani.

GLAS SLOVENIJE

»THE VOICE OF SLOVENIA«

PO BOX 191, SYLVANIA NSW 2224

Tel.: 02 9522 9911 Fax: 02 9522 9922

STIČIŠČE

AVSTRALSKIH SLOVENCEV

Domača stran na internetu:

www.glasslovenije.com.au

ČESTITAMO IN VOŠČIMO!

Dragi Jože!
Bliža se Tvoj rojstni dan,
sveti Jožef po celem svetu znan.
To me veseli,
da z mojo hčerko živiš.
Razumen si za dela vsa;
Tvoje delo to pove.
Želim Ti srečno na Holiday,
da zdrav in vesel vrneš se nazaj.
To mama Tvoje Danile želi.
Vsepovsod naj Te spremlja Bog.
Marcela Bole, 18. marec 2006.

Draga zlatoporočenca PEPI in TONE MIKUŠ sta na sam dan, točno po 50. letih, med sveto mašo v cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda v Kew, obnovila zakonske obljube, ki sta si jih dala v cerkvi svetega Petra v Ljubljani 28. aprila 1956. Marija Pomagaj naj ju še naprej varuje, prav tako družini hčerke Sandre (ob mami) in Anne (ob očetu).

50 LET SKUPAJ!

MARTA in IZIDOR KARBIČ iz Ingleburna (na fotografiji) ter STANA in ANDREJ BARIČ iz Georges Halla so prav ob času okrog letošnjega materinskega dne praznovali petdeset let, odkar so se poročili v Vidmu (Udine). Vsi prijatelji iz kluba Triglav, posebno še balinarji, želijo obema paroma še veliko zdravih in srečnih let skupaj!

KATARINA in TONE CEVEC sta obhajala zlato poroko v klubu Planica; v nedeljo, 30. aprila 2006, pa sta se zahvalila pri sveti maši v Kew za 50 let skupnega življenja. Na praznovanje sta prišla iz Canberre Katarinin brat Miha Hovar z ženo Anno (na levi strani).

MARICA in MIRO GREGORIČ sta pred nedavnim praznovala zlati zakonski jubilej v krogu najdražjih - sina Renka z ženo Dorothy, Andreo in Maree ter sina Nicka z ženo Veronico, Nicolo in Danielom.

POTRES V FURLANIJI IN POSOČJU PRED 30 LETI

Pogovor s slikarko Romano Favier Zorzut

»Kdo je Romana Favier Zorzut?« Tako sem ji zastavil prvo vprašanje v torek, 9. maja 2006, zvečer ob ognju v jesenskem Porepunkahu. Obstala je, nato pa z ognjem v očeh odvrnila: »Srečna v svoji sreči. Skromna Brika, ki ji ni mar za denar in čast.« Kako sem se sploh znašel v Brighu?

Po nasvetu p. Cirila sva se s Frenkom Plutom podala v čudovito jesensko mestece pod zasneženimi hribi Mt. Hothama in Falls Creeka. »Čestitajta Romani za rojstni dan, pa še intervju naredi z njo,« je bila Cirilova popotnica. Sonce naju je spremljalo na poti, polni barv. Ko bi imel fotoaparatus, kakšne čudovite posnetke bi naredil, se mi je pletlo po glavi. Drevesa kostanjev, lip, hrastov, trt in zlati listi tobaka so tekmovali, kdo premore več barvne lepote. Končno se ustaviva pred hišo, ki sem jo spoznal pred desetimi leti v čisto drugačni luči. S Tončkom sva se na poti iz Sydneya ustavila pred njo. Pristrčen sprejem in napotitev k možu Frenku, ki je bil pri vodi. Oblečen sem skočil v prečudovito reko Avon. Kako me je shladila, kakšna osvežitev po dolgi poti. Frenk se je od srca nasmejal tej otroški igrivosti. Zvečer je že bral pesem o mojem obisku. Nato pa smeh in klepet dolgo v noč.

Tokrat je drugače. Frenk pred hišo, s kapo na glavi in v topli obleki, grabi listje. Iz dimnika se vali dim, ki govori o drugem letnem času, kot pred desetimi leti. Pristrčno srečanje z Romano, ki ne skriva veselja ob obisku. Sledi vabilo, da prenočiva pri njih, kajti tako bo dovolj časa za klepet ob ognju. Čeprav utrujena, ker sta imela v svoji župnijski cerkvi prejšnji večer dobrodelni koncert in po njem polno hišo gostov, skupaj pripravljata odlično večerjo. Vmes klepet, spomini, oba Frenka o politiki in gospodarstvu, midva pa potujeva po Brdih od Višnjevka do Dobrovega, pa od Biljane do Kozane. Ko spregovoriva o mojem bivanju v Novi Gorici na Kostanjevici, nisva mogla obiti njenih slik, podarjenih samostanu, ki so v mojem

času krasile prostore. Nisem znal odgovoriti, kje so sedaj. Tisti trenutek se oglasi »zgaga sodobnosti« - mobilitel, čeprav je pri njih zelo slab signal. Kliče me gospa Anica Ličen iz Nove Gorice. Ko presenečena premosti razdaljo, ji posredujem vprašanje o slikah. Upam, da so bratje našli pravo mesto zanje.

Zaupal sem ji svojo nalogo za intervju. Prinesla mi je veliko materiala iz svojega studia in rekla, da vse piše. Preletel sem liste s skupimi podatki o rojstvu 26. aprila 1930 v Goriških Brdih, o življenju mladega dekliča v Biljani, o skromni hiši pod cerkvijo, o italijanski šoli, o šolanju za bolničarko v Gorici v bolnišnici Villa S. Giusto ter o letu 1947, ko se začne usoda tolikih beguncev. Z družino Sviligoj iz Brd je odšla v daljno Avstralijo. Pristanek ladje v Port Melbourne na 21. rojstni dan. Za kratek trenutek preskoči primerjava s praznovanjem današnjih 21. Pot v taborišče Bonegila, nato pa z izkušnjami iz Italije in pogumom Brike tečaj za bolničarko v Melbourne ter delo v bolnišnici.

Mlado dekle, polno energije, pogreša svoja Brda, zato se vpiše na tečaj slikarstva. Z neučakanostjo domotožja, z močjo temperamenta in pogrešanjem zapuščenega sledi eksplozija barv, ki ne bodo nikdar pozabljene. Te barve so v njej, v Brdih ne morejo biti drugačne.

»Romana, česa pogrešate danes?« si jo drznem vprašati, ker opazim, da o Brdih vedno govori slovensko, o občutjih pa ji govorica zaide v angleščino. »Manjka mi domača govorica, prijatelji, posebej pokojni sošolec Tomo Sirk, veliki poznavalec žlahtnosti briških vin,

manjka mi klepet o časih, ki jih ni več. Šestnajstkrat sem bila doma, Frenk se še danes počuti Brica. Ti so ga, čeprav Avstralca, vzeli za svojega. Prepeval je z njimi, poslušal in pripovedoval. Vedno Brda.«

»Eno najmočnejših obdobij slovenskega slikarstva je prav gotovo impresionizem: Jakopič, Sterni, Kobilica, Grohar - sama velika imena,

Romana Zorzut ob grobu hčerke Noele.

danes bolj slavna kot v času. Grohar je umrl zaradi lakote. Ljudje niso razumeli njihove govornice. Njihova moč je prihajala od znotraj iz trenutnega čutenja. Kaj pa Tvoje slike?»

»So impresionistične. Slikam, kar je v meni, kar čutim. To sem jaz. Vem, da vsakomur ni sprejemljivo, kako slikam, vendar drugače me ne zanima.«

»Romana, kdor je doživel pomlad in jesen v Brdih, ali je sploh mogoče drugače slikati?»

»Ne, najbrž ne.«

»Kaj pa nova dežela, na začetku rjava in pusta, hlepeča po vodi, kako je danes?»

»Brda pomenijo spomine, to kar sem vedno pogrešala, vendar me vedno znova navdušuje Avstralija. To so novi izzivi, nova čutenja. Vtisi moje druge domovine me gotovo najbolj zaznamujejo. Moja slika Outback me predstavlja v Ljubljani v Mestni galeriji. Tudi domorodci me navdušujejo v svojem svetu. Slikam jih kot del sveta, te zemlje. Nikdar ne bodo mogli biti nekdo izmed nas, pa tudi mi ne nekdo izmed njih. Dve svojstveni kulturi. Možno je samo medsebojno spoštovanje.« Premor, nato nadaljuje: «Ogromno slik imam tudi iz drugih delov Evrope, posebej Pariz mi je ljub. Avstranci so mi rekli, ko so videli slike iz Brd, da odlično upodabljam Toscano, da jih spominjajo na slikarja Pissarra. Imela sem tako priliko spregovoriti o Sloveniji, o mojih Brdih, o mojih občutjih, ki so samo moja.«

»Katero sliko bi posebej izpostavila kot svojo najljubšo oz. najboljšo?» sem si drznil vprašati.

Pomislil in reče: »Vsaka slika, ki jo začneš delati, misliš, da bo najboljša. Tako te žene naprej. Lahko bi rekla nikdar končano delo.«

Hotel sem še malo vrtati vanjo, kaj pa če je vseeno katera najljubša, pa sem si premislil, saj ima vendar prav. V vsakdanjem, običajnem življenju nas želja po boljšem žene naprej, v športu sploh, tako je najbrž tudi v slikarstvu.

Prekineva razgovor, ker odidem zaradi svoje razvade na zrak. Romana pa se spravi k telefonu, da bi ji organizatorica razstave v Novi Gorici, gospa Ksenija de Lorenci, povedala, kako potekajo priprave. Ko jo dobi k telefonu, sem jo tudi sam pozdravil. Na drugi strani hripav glas gospe Ksenije hiti pojasnjevati, da bo otvoritev razstave nocoj. Glavni razlog pa je 30 let od potresa v Goriških Brdih, ki ga je z bolečino Brike, Romana upodobila pred tridesetimi leti. Slike bodo

razstavljene tudi v Čedadu in v Ljubljani.

Ne morem se izogniti vprašanju: »Romana, kaj ti pomeni razstava v Novi Gorici?»

»Davnega leta 1976 sem spoznala slikarja Andreja Kosiča, ki mi je omogočil samostojno razstavo v galeriji Il Torchio v Gorici. V času razstave, 6. maja 1976, se je zgodil hud potres v Posočju, ki je močno prizadel tudi Brda. Gospod Miro Gradnik, predsednik Slovencev v Krmini, me je vzpodbudil, da je potrebno tudi hude trenutke spraviti na platno. Prehodila sem Furlanijo in kraje v Sloveniji, ki jih je prizadel potres. Po vrnitvi v Avstralijo je nastala zbirka 13 slik, ki je bila razstavljena v galeriji banke v Melbournu in v slovenskem klubu. Z dobro oceno bi se lahko prodale, vendar sva z možem sklenila, da pripadajo ljudem v mojem rojstnem kraju, ki so tragedijo preživeli. Leta 1988 je bila zbirka podarjena Goriškim Brdom. V hrambo jih je sprejel takratni direktor Goriškega muzeja na gradu Krombergu, g. Marko Vuk, do časa, ko bo občina Goriška Brda na Dobrovem imela primerne prostore za hrambo. Moja zbirka je zapis nekega trenutka, ki so ga ljudje doživeli v strahu. Zelo sem vesela razstave, ki označuje težke trenutke za ljudi na obeh straneh meje.«

Dovolim si zapis iz nekega teksta, ki mi ga je Romana posredovala. Zapisan je po originalu:

At first, her oil on canvas paintings were dominated by her childhood memories of Evrope. Eventually the themes of her pictures broadened as she responded to a new sense of belonging and growing love for her new Motherland. Today her paintings feature a potpourri of contrasting European and Australian flavors. Landscapes, still life and the human form are all represented.

Her Australian landscapes are divided between the lush alpine landscapes around Bright in Victoria and the harsh arid scenes of the outback. In depicting the Australia landscape, Romana's European background shows unique insight. Her outback pictures clearly capture the dramatic landscapes, of droughts and scorched colours, and the grandeur of Australia's infinite space and stark beauty.

»Ali poznamo dovolj Romano, slikarko?»

»Res, da me bolj cenijo drugje kot doma, ampak jaz bom ustvarjala naprej, to kar čutim. Ni vedno enako močno. Vedno pa moje slikarstvo potrebuje navdih.« Skupaj naštejeva 42 samostojnih razstav v Sloveniji,

Avstraliji, Italiji, Nemčiji in Franciji. Pet priznanj nove domovine, žal nobenega v Sloveniji. Slik je več kot 2000. Nekatere so našle pot do kupcev. Nekaj boljših restavracij in motelov krasijo Romanine slike.

»Ali bi se dalo preživeti s slikami?«

»Nikakor. Tudi zelo skromno ne. Sama sem skromna. Galeristi včasih pravijo, da dam slike prepoceni. Niso narejene, da nekje stojijo v skladišču. Morajo med ljudi, ki imajo mojo govorico radi.«

Ogenj v kaminu je pojenjal, kot da bi klical k počitku. Srce bi še, vendar so veke označevale utrujenost. Odpravili smo se spat, vsak s svojimi mislimi. Dolgo se mi je pletlo po glavi toliko stvari, ki bi jih še vprašal. Ne vem, če bo še kdaj taka prilika. Tako razpredam, ko kljub letanju netopirja, spanec pokrije tudi moje oči.

Romani in Frenku se zahvaljujem, da smo bili zopet skupaj in užili vse gostoljubje njihovega doma. Prijatelji za vedno.
p. Niko Žvokelj

Ljubljana - Melbourne - Sydney: 1986 - 2006

Morda se komu sliši neverjetno, toda res je! Imam domotožje. Po Avstraliji. Ta divja krasotica je postala druga domovina mojih prijateljev: Helene, Iva, Romane, Frenka, Cilke, Jožeta in Pavle. Njihove družine in prijatelji so me sprejeli medse in pogrešam jih, zato se vedno znova in znova vračam. Že dvajset let. Pogrešam tudi prisrčen smeh avstralskih ptic, skakanje kengurujev, ki jih zmoti drdranje vlaka, in vroče avstralsko sonce, zato, ker pregreje od slovenske zime premrle kosti. Prijateljstvo je kot redek dragulj, vedno ga brusita dva, da se lesketa v vsej svoji lepoti.

Vse skupaj se je začelo leta 1986 čisto po naključju, ki kasneje povezuje dva zaljubljenca v par. Moj fant Tadej, ki je zdaj že lep čas moj mož, mi je nekega meglenega ljubljanskega jutra leta 1986 predlagal, da bi šla plezat v Avstralijo. Novopečena profesorica slovenščine sem se na pot temeljito pripravila. Obiskala sem Slovensko izseljensko matico in domov odšla z Zbornikom avstralskih Slovencev (1985). Takoj se je rodila želja po odkrivanju novega sveta - slovenske umetniške besede, ki je vzniknila pod Južnim križem. Vpisala sem podiplomski študij in ga zaključila z magistrsko nalogo »Književnost avstralskih Slovencev«. Svoj edini izvod sem podarila žal že pokojni knjižničarki Mileni Brgoč, ki je vestno in predano zbirala gradivo o slovenski skupnosti. Svoja snovanja sem objavila v mnogih člankih, omembe vredne so le objave v knjigah: »Lipa šumi med evkalipti« in »Slovenska izseljenska književnost«. To je ostalo od tiskarskega črnila, vezi, ki so se stkale v

Slikarka Stefanija Jakovac in Barbara Suša

človeških glasov in lepo je bilo prisluhniti Davidovi skupini. Povezovanje domovine z drugo in tretjo generacijo slovenskih izseljencev je ključnega pomena pri ohranjanju kulturnih in nenazadnje poslovnih vezi. Bogastvo in organiziranost ter gmotno premoženje slovenskih društev, ki so jih požrtvovalno zgradili prvi priseljenci, ne sme propasti. Veterani slovenske skupnosti odhajajo, na mladih je, da sprejmejo bremena in radosti podedovanega bogastva.

Leta 1986 je bila slovenska skupnost v polnem razcvetu, tako kot lepa ženska pri štiridesetih, zdaj pa se zdi, da je že v meni in čas je, da dobi vnuke.

In kaj je tisto, kar ostane na koncu?

Prijateljstvo in zrela ljubezen. Taka, ki seže preko groba.

Za vedno boste v mojem srcu: Irena Birska, Angelique Van de Laak, Noela Favier. Melbourne in Ljubljana. Sonce in sneg.

Barbara Suša iz Slovenije

Since 1998, Royal Guardian has been beating the banks with wholesale discounted interest rates, no monthly fees & smart loans. That's why we won **'Best Non-Bank Lender'** in 2003, a **'5 Star Rating from Cannex'** in 2005 and were ranked **'Top 3 Mortgage Originators'** nationwide in 2005 by Money Magazine.

Refinance, Consolidate, Save!

John & Jenny's scenario **before** Royal Guardian >

Fill in **your existing** scenario >

Credit Type	Debt	Interest Rate	Min. Monthly Repayment	Credit Details	Loan Amount	Min. Monthly Repayment
Credit Card 1	\$8,000	17.25%	\$199	repay over 5 yrs	\$	\$
Credit Card 2	\$11,000	18.75%	\$283	repay over 5 yrs	\$	\$
Personal Loan	\$42,000	11.75%	\$928	5yr fixed loan term	\$	\$
Home Loan	\$285,000	7.07%	\$1,909	30yr P&I (<i>variable</i>)	\$	\$
Total	\$346,000		\$3,319		\$	\$

With Royal Guardian John & Jenny could borrow \$346,000 with only \$2,263 in monthly repayments – saving \$1,056 per month!

Call Royal Guardian now & see how much we can save you!

'home loans that fit' **133 455**

SYDNEY: 4 Railway Parade, Burwood, NSW, 2134. **MELBOURNE:** Suite 1, 180 Albert Road, South Melbourne, VIC, 3205. ☎ **133 455** www.royalguardian.com.au
 Royal Guardian Mortgage Corporation is a wholly independent Australian owned non Bank lender providing property loans around Australia. Royal Guardian is a member of the Mortgage Industry Association of Australia. *All loans subject to approval. Terms, fees & conditions apply to all loans.

**VELEPOSLANIŠTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Telefon: 02 6243 4830 Fax: 02 6243 4827

e-mail: vca@mzz-dkp.gov.si

www.gov.si/mzz/dkp/vca/eng/

Odpravnik poslov: Bojan Bertoncely

Tretja sekretarka: Božena Forštnarič

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 do 16.30

Konzularne ure so od 10.00 do 12.00

Embassy of Republic of Slovenia

PO BOX 284, Civic Square

CANBERRA ACT 2608

GENERALNI KONZULAT RS za NSW

Generalni častni konzul: Alfred Brežnik

Telefon: 02 9517 1591 Fax: 02 9519 8889

E-mail: slovcon@emona.com.au

PO BOX 188, COOGEE NSW 2034

**GENERALNI KONZULAT RS
NOVA ZELANDIJA**

Telefon: 04 567 0027 Fax: 04 567 0024

PO BOX 30247, LOWER HUT NZ

Australian Mallee Art

Velika izbira kvalitetnih avstralskih spominkov

Avtentična Aborigenska umetnost

Ročna dela in darila

Shipping service – Interstate and overseas
Shop 3092, Level 3 Westfield Shoppingtown

Southland CHELTENHAM VIC 3192

Phone: +61 3 9584 4466

Mobile: 0419 037 054

E-mail: info@malleearth.com

Web: www.malleearth.com

TOBIN BROTHERS FUNERALS

LEADERS IN SERVICE AND CARE

100% AUSTRALIA OWNED

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

For all enquiries please contact our Call Centre

9500 0900

www.tobinbrothers.com.au

**GOJAK & MEATS
SMALL GOODS**

220 Burwood Road
Burwood NSW 2134
Tel.: (02) 9747 4028

Rojakom v Sydneyu se toplo priporočamo.

**Slovincem v Melbournu se priporoča
kamnoseško podjetje**

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO AND JOE MEMORIALS P/L
10 Bancell Street
Campbellfield VIC 3061
Work: tel. 9359 1179
Home: tel. 9470 4046

ZA VSA DELA DAJEMO GARANCIJO!

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a free consultation contact:

STAN KRNEL

dental technician
specialising in dentures and mouthguards

391 Canterbury Road, Vermont
Tel. (03) 9873 0888

Bi radi imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, z zaupanjem pokličite za prvo brezplačno posvetovanje.

STANKO KRNEL

zobni tehnik

specialist
za umetno zobovje in zaščitne proteze

DONVALE TRAVEL

SLOVENIA TRAVEL

1952 - 2006

**THE GREGORICH FAMILY HAS SERVED THE SLOVENIAN
COMMUNITY IN AUSTRALIA FOR 54 YEARS.**

**For all your travel requirements: Hotels; Car Hire or Leasing;
Cruises; Air travel; Group bookings worldwide; Travel Insurance.**

**Special Fares to Slovenia and also to Europe
for the football World Cup in Germany.**

Established 1952

**Please contact us for dates and economical
rates. Make an early reservation
to avoid disappointment.**

A·F·T·A
THE AUSTRALIAN
FEDERATION
OF TRAVEL AGENTS
LIMITED

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE

**PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ ZA OBISK SLOVENIJE V LETU 2006**

**Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta....**

**Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!**

**Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!**

**ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Telefon: 03 9842 5666
Fax: 03 9842 5943**

SOFIE and SIMON ŠTEMBERGER

attend Slovenian mass in Morwell. They live about a one hour drive from Morwell in the dairy farming district of Riverslea near Maffra. Sofie is 9 years old and in grade 4 and Simon is 7 years old and in grade 2. They attend St. Thomas' Catholic Primary School in Sale.

Sofie and Simon love to dance, spending several hours each week in dance lessons and practise in Sale. Recently in April they enjoyed success dancing in the Sale Dance Eisteddfod. It was Simon's first time performing in an eisteddfod and he placed 2nd in the 7 years and under Tap Solo, very proudly bringing home his silver medal.

Sofie performed four solos in the 8 years and under 10 open sections, placing in each solo. She was awarded 1st for her Tap Solo, equal 1st for her Neo-Classical

Simon Štemberger

Solo, 2nd for her Jazz Solo and equal 3rd for her Classical Ballet Solo. Sofie also performed in four group dances in a troupe of 11 girls, competing against troupes from other dance schools. Her troupe came home with 3 gold medals and 1 silver medal. Overall it was a very exciting and successful time at the Sale Eisteddfod.

Now Sofie is getting ready to dance at the Yarram Eisteddfod from 19th – 21st May. She dreams of a career in dance when she grows up, while Simon wants to be a Scientist!

Thank you to their proud parents Donna and Frank for sharing this with us. Congratulations to Sofie and Simon and many happy occasions on the dance floor now and in the future. We are looking forward to meet them in Sydney at 32nd Slovenian Youth Concert on 30th September 2006. Srečno!
p. Ciril

FOTOGRAFIJI

NA NASLOVNI STRANI:

FOTOGRAFIJA ZGORAJ: Majska poezija življenja na Golici v razkošnosti cvetočih narcis.

Življenje vedno zmaga, ker črpa svojo moč iz Stvarnikovega naročja.

FOTOGRAFIJA SPODAJ: Poezija ljubezni med Evelyn, roj. Kojc in Gregom Spiterijem je oblikovala ta čudoviti šopek veselih svatov na poročni dan, 18. marca 2006, na stopnišču cerkve svetih bratov Cirila in Metoda v Kew. Zares, ljubezen je treba praznovati. In to vsak dan!

FOTOGRAFIJE SO PRISPEVALI:

Angelca Veedetz: naslovnica zgoraj. Evelyn in Greg Spiteri. Marija Anžič: 2,4,10,22,23,26,27,31,35,43. Pater Niko: 2. Zorko Bajc:2. Arhiv družine Tomšič:2. Arhiv Misli:5,6,7. Glas Slovenije:9. Martha Magajna:11,14,15,32,33,34,35,43. Jože Kopeinig:12. Mirko Cuderman:14,18,19. Andrejka Andrejaš:15,43. Marija Vuzem: 20,21. Arhiv Anice Markič:31. Pater Ciril:31. Danila Štolfa:35. Arhiv družine Gregorič:35. Barbara Suša:36,38. Donna Štemberger: 42,43. Družina Bracar:43.

Misli Thoughts - Božje in človeške - Misli Thoughts - Božje in človeške

Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljen (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Ciril A. Božič, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | Ureja (Production Editor) in računalniški prelom: Marija Anžič | **Naslov: MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101** | Tel.: 03 9853 7787 | Fax: 03 9853 6176 **E-mail:** misli@bigpond.com | Naročnina za leto 2006 je 30 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 70 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej | **Poverjeništvo** za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo | Za objavljene članke odgovarja pisec sam | **Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out):** MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew Vic 3101 | **Tisk (Printing):** Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, BRUNSWICK VIC 3056 | Tel.: 03 9387 8488 | Fax: 03 9380 2141. **Misli na internetu:** | Vnos: Draga Gelt | <http://www.glasslovenije.com.au> - Tam kliknite na MISLI. **ISSN 1443-8364**

Misli Thoughts - Božje in človeške - Misli Thoughts - Božje in človeške

Michelle, Julie, mama Klara, Natalie in ata Ivan Brcar s škofom iz Parramatte, msgr. Kevinom Manningom, ob odhodu Julie v samostan v Nemčijo.

Katarina Vrisk, organistinja v Kew, s sinom Thomasom.

Sofie Štemberger

Utrinki z velikonočnega praznovanja v Kew.

Otroci Slomškove šole iz Kew so pripravili program na materinski dan.

Na materinski dan pri maši v Geelongu.

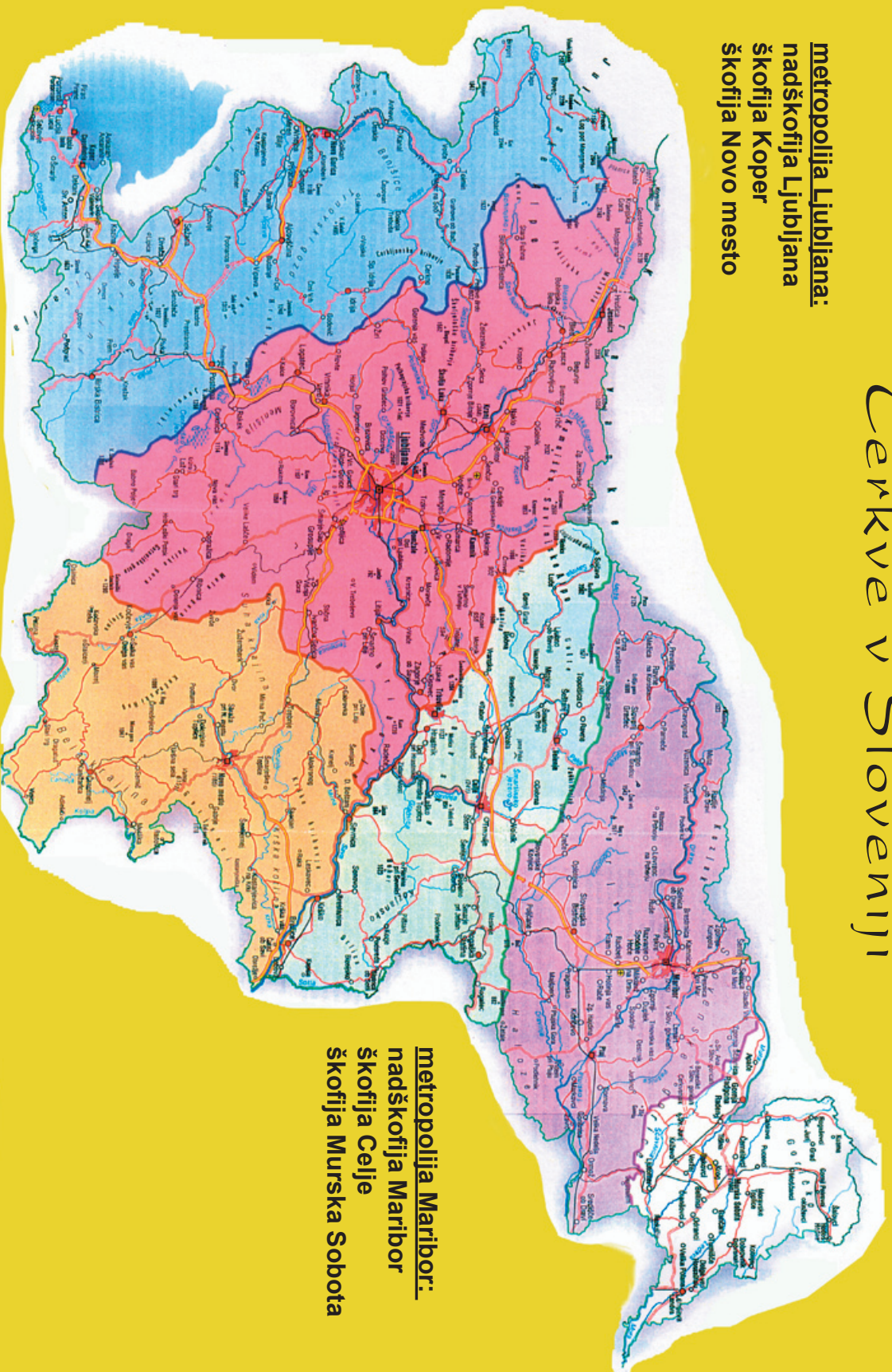

V Merrylandsu po mladinski maši v februarju in otroci Slomškove šole za materinski dan.

Nova pravna ureditev Cerkve v Sloveniji

metropoliija Ljubljana:
nadškofija Ljubljana
škofija Koper
škofija Novo mesto

metropoliija Maribor:
nadškofija Maribor
škofija Celje
škofija Murska Sobota